

Kiide

Lapin
yliopiston
yhteisölehti
1 • 2012

tunteiden

verkko

Kide

Lapin
yliopiston
yhteisölehti
1 • 2012

Helmikuu/2012

Sosiaalisessa mediassa tunteet vellovat. On vihapuhetta, räväkkää huumoria ja hempeitä hymiöitä. Miten verkko toimii tunteiden ilmaisupaikkana yliopiston sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä? Millaiset tunteet ovat sallittuja ja miten niitä ilmaistaan?

8

Koittaa vaihe uus, kantaottavuus

Marjo Laukkanen

12

Verkko-opiskelu ja tunteet

Virpi Vaattovaara

16

Lailliset ja laittomat tunteet verkossa

Rauno Korhonen

18

Sähköpostitulvaa, markkinointia ja nolla twiittausta

Marjo Laukkanen

24 Luovalappi-verkosto voimaannuttaa

Olli Tiuraniemi

26 Lestadiolaisuus ja poliittinen teologia

Mika Luoma-aho ja Tapio Nykänen

30 Kelle kuulut, Antarktis?

Sari Väyrynen

34 Ennakointi osaksi matkailun arkipäivää

Minni Haanpää, Maria Hakkarainen, Sanna Kyyrä ja Jaana Ojuva

Sosiaalinen media on osa opiskelijoiden elämää mutta kuinka on yliopiston laita?

“

*Jotta uhrit voisivat
saada apua, turvaa ja suojaa ajoissa,
on ensisijaista, että vainoilmio
tunnistetaan ja siitä otetaan
yhteiskunnallinen vastuu.*

- 4 **Pohjoisen puolesta**
7 **Pääkirjoitus** Leo Pekkala
15 **Kolumni** Jenni Lintula
21 **Alumnin uraikkunassa** Mari Aikio
22 **Tuokio** Iiro Rautiainen
33 **Kotisivulla** Olli Tiuraniemi
36 **Opin polulla** Micke Kari
37 **Siula** Tiina Koskinen-Tammi
38 **Väitökset**
39 **Tutkijan niksipurkki** Laura Tiitinen
40 **Julkaisut**
43 **Lyhyesti**
49 **Eskon puumerkki** Merja Laitinen ja Anna Nikupeteri
50 **Hiutaleita** Lotta Viikari

Marjo Laukkanen

TEEMAN TOIMITUSSIIHTEERI
Tiedottaja, Arktinen keskus

Marjo Laukkanen kokosi tämän lehden teeman ja kirjoitti lehteen neljä juttua: "Idea teemaan syntyi kahvipöydässä kuullusta kommentista, ettei työhön liittyvissä sähköposteissa pitäisi ilmaista lainkaan tunteita tai ainakaan negatiivisia sellaisia. Koska olen itse aika tunteellinen viestijä, ajattelin heti, että aihetta voisi laajentaa teemaksi. Juttuja kootessa kuulin monta kertaa, että yliopiston henkilökunta suosii liikaa sähköpostia eikä hyödynnä sosiaalisempia medioita tarpeeksi. Tein itsekin opiskelija-gallupin (s. 18–20) sähköpostitse, vaikka poimin vastaajat yliopiston Facebook-sivun käyttäjien joukosta. Olen osa ongelmaa."

Tekijä

Tällä palstalla
esittelemme
lehden tekijöitä.

TOIMITUS

Päätoimittaja
Olli Tiuraniemi
puh. 0400 695 418
etunimi.sukunimi@ulapland.fi

Teeman toimitussihteeri
Marjo Laukkanen
puh. 040 4844 270
etunimi.sukunimi@ulapland.fi

Toimittaja
Sari Väyrynen
puh. 040 571 1960
etunimi.sukunimi@ulapland.fi

Ulkoasu ja taitto
Irma Varrio
puh. 040 740 2237
etunimi.sukunimi@ulapland.fi

Valokuvat
Arto Liiti sekä Jarkko Iisakka, Kistelen Kuus,
Tapio Nykänen, Peter Prokosch, Iiro Rautiainen,
Elina Simonen, Anna Stammer-Gossman,
Mikko Tammi, TunninKuva, Irma Varrio
ja Arto Vitikka

Avustajat
Johanna Sarriola, Laura Tiitinen ja Lotta Viikari

Lehti ottaa sitoumukset vastaan aineistoja
mutta pidättää oikeuden muokata niitä.

JULKAISIJA

Lapin yliopisto/Viestintä
PL 122, 96101 ROVANIEMI
tiedotus@ulapland.fi

ILMOITUSVARAUKSET

Tarja Helala
puh. 040 528 608
etunimi.sukunimi@ulapland.fi
Mediakortti: www.ulapland.fi/kide

OSOITTEENMUUTOKSET

tiedotus@ulapland.fi

Seuraava Lapin yliopiston Kide
ilmestyy huhti-toukokuun vaihteessa 2012.

Painos: 4200 kpl
Painopaikka: Erweko Oy,
Rovaniemi 2012

ISSN 0787-0965

www.ulapland.fi/kide

Lappilainen lumiosaaminen vientituotteeksi

Taiteiden tiedekunnassa kehitetään parhailaan tapoja, joilla ainutlaatuisesta lappilaisesta lumi- ja jäärakentamisen osaamisesta muodostuu kansainvälinen vientituote.

Kolmivuotisessa hankkeessa luodaan toimintamalli, jonka pohjalta voidaan suunnitella, toteuttaa, muotoilla ja markkinoida rakennettuja lumi- ja jääympäristöjä sekä kehittää alan koulutusta. Samalla rakentuu kansainvälisesti kilpailukykyinen palveluinnovaatio, jonka avulla Lapin monialaista lumi- ja jääosaamista voidaan hyödyntää erilaisten tapahtumien ja matkailukohteiden palvelutarjonnassa. Hankkeen avulla pyritään vahvistamaan myös yritysten muotoiluosaamista ja valmiuksia kansainväliseen markkinointiin.

Rovaniemen keskustaan nousi helmikuussa pilottikohteena Arctic Snow Room -ympäristö, jota hyödynnettiin Rovaniemen designviikon tapahtuma-areenana.

LaplandSnowDesign – Lapin lumiosaaminen vientituotteeksi -hanketta hallinnoi taiteiden tiedekunta. Vastuullisena johtajana on professori Timo Jokela, ja hankkeessa työskentelee projektipäällikkö, suunnittelija ja tutkimusavustaja. Hanke kestää vuoden 2013 loppuun saakka, ja sen kokonaisbudjetti on 492 812 euroa.

”

Sosiaalityö on varteenotettava vaihtoehto, jos haluaa työllistyä koulutustaan vastaavaan työhön, koska alalla on työvoimapula. Sosiaaliala työllistää seitsemän prosenttia koko työvoimasta, ja sosiaalityöntekijä on alan ainoa yliopiston maisterikoulutukseen perustuva ammatti. Sosiaalityöntekijöiden vastineena terveyspuolella ovat yliopistokoulutetut lääkärit, kun taas sairaanhoitajat ja heidän työnjohtoaan vastaavat sosiaalialalla ammattikorkeakoulujen sosionomit ja ylempi amk-tutkinto. Sosiaalialan koulutuksilla on erilaiset tavoitteet ja sisällöt, joten ne antavat valmiuksia monenlaisiin alan työtehtäviin. Osaamisen monialaisuus onkin lähtökohta, joka luo alan yhteisen kehittämisen vankan perustan. Näistä lähtökohdista kumpuaa Lapissa alkanut ainutlaatuinen Sociopolis-yhteistyö sosiaalialan koulutusten kesken. Sosiaalityö on yhteiskunnassa voimakkaassa profiloitumisen ja kehityksen nosteessa, ja yliopisto tukee osaltaan kehitystä osaavilla työntekijöillä ja tutkimuksella. Koulutuksen ohella onkin puhuttava myös tutkimuksesta, sillä vasta tieto luo perustan alan kehittämislle.

Anneli Pohjola
Sosiaalityön professori

Pohjoisen puolesta -palstalla esitellään ajankohtaisia pohjoisia asioita, ilmiöitä ja ihmisiä. Ehdotuksia aiheista Olli Tiuraniemelle: etunimi.sukunimi@ulapland.fi.

Pieni ja ketterä

Tutkimuksesta vastaava vararehtori, professori Minna Uotila kertoo, että noin 15 vuotta sitten Lapin yliopisto säteili omaleimaisuudellaan Helsinkiin asti. Eikä yliopiston wow-efekti ole laantunut vieläkään.

– Yliopiston uudet strategiset painoalat osoittavat, että olemme edelleen pieni, ketterä ja ennakkoluuloton yliopisto. Sitä osoittaa myös se, että yliopiston hallitus valitsi tutkimuksesta vastaavan vararehtorin taiteiden tiedekunnasta, Uotila sanoo.

Puhuessaan tutkimuksen ja hallinnon suhteesta Uotila on varovainen sanakäänteissään. Hän luottaa hallinnon viisauteen eli hallinto tekee, mitä siltä edellytetään ja ymmärtää samalla yksilöiden, tutkijoiden, luovuuden arvon.

Siitä Uotila on varma, että opetuksen on jatkossakin perustettava tutkimukseen tai taiteelliseen toimintaan.

– Niillä, jotka tutkivat, on annettavaa myös opetukseen, ja tämä pätee sekä tieteessä että taiteessa, hän sanoo.

Yliopiston profiloituminen on jatkuva prosessi niin yksilöiden kuin instituutionkin näkökulmasta katsottuna.

– Tutkimuksen strategiset polut on nyt viitoitettu ja polkujen reunat tarkentuvat ajan saatossa. Samalla on tiedostettava, että strategiset painoalat ovat erilaisissa kehitysvaiheissa ja taipuvat erilaisille rahoitusinstrumenteille.

Tänä päivänä useat hankkeet ovat suuria ja monitieteisiä, mutta Uotila korostaa, että monitieteisyyden ohella on huolehdittava myös kriittisen massan kasvusta pienillä tieteen ja taiteen aloilla.

– Monitieteisten ja monitaiteisten sekä tieteiden ja taiteiden välisten hankkeiden rakentamiseen on monin perustein syytä kannustaa. Yltiöpäinen monitieteisyyden korostaminen voi myös puurouttaa erityisesti kehittyvien pienten tieteen ja taiteen alojen identiteettiä.

Kaiken kaikkiaan Uotila näkee Lapin yliopiston tulevaisuuden valoisana, vaikka haasteitakin riittää. Yksi haasteista on kilpaillun tutkimusrahoituksen volyymin kasvattaminen.

– Meidän on pohdittava esimerkiksi sitä, miten taiteelle ja muotoilulle ominainen ajattelutapa voidaan yhdistää perinteisiin tutkimusaloihin vaikkapa EU:n tulevassa puiteohjelmassa. Tässä projektissa ketteryytemme yhdistellä tieteen ja taiteen ajattelutapoja ja metodeja on vahvuutemme. Myös Tekes on linjannut rahoitustaan uudella tavalla, ja meidän on osattava hyödyntää tämä avaus, Uotila pohtii.

Olli Tiuraniemi

Ilmastonmuutoksen vaikutukset merikalastukseen

Arktinen keskus osallistuu EU-hankkeeseen, jossa arvioidaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia mm. arktisen alueen kalastukseen, öljy- ja kaasutuotantoon sekä merenkulkuun.

Arktinen keskus tutkii arktista kalastusta, kalanviljelyä ja niihin liittyviä elinkeinoja meren ekosysteemissä tapahtuvien muutosten näkökulmasta. Tutkimus keskittyy ilmastonmuutoksen kansalliseen ja alueelliseen merkitykseen, paikallisten ja globaalien toimijoiden vuorovaikutukseen sekä meriympäristöön liittyviin taloudellisiin riippuvuuksiin.

Alueellisella tasolla arviointi liittyy erityisesti kalastajien havaintoihin ilmastonmuutoksesta ja yhteisön sopeutumisesta muutoksiin. Arktisen keskuksen tutkimus painottuu tapaustutkimuksiin, jotka tehdään Norjassa ja Venäjällä. Arktisessa keskuksessa tutkimusta koordinoi erikoistutkija Anna Stammler-Gossmann.

ANNA STAMMLER-GOSSMANN

Kalasaaliin purkamista islantilaisessa Sandgerdin kalastuskylässä.

ARTO VITIKKA

Tiedekeskuksen palikkahaasteessa öljyä kuljetetaan muun muassa porojen ohitse.

Tutkimus muuttuu **kokemukseksi**

Arktisen keskuksen öljynäyttely sai alkunsa tieteellisestä artikkelista, joka käsittelee Venäjän alkuperäiskansojen sopeutumista öljyteollisuuteen. Näyttelyn suunnitteluun osallistui koko tiedekeskuksen viiden hengen näyttelytiimi.

Päätuottaja Nicolas Gunsley suunnitteli konseptin, jonka pohjalta tiedetoimitaja Ari Laakso alkoi tehdä käsikirjoitusta. Tekninen muotoilija Anna Hyvönen jatkoi näyttelyn työstämistä luonnostelemalla pohjapiirustusta ja ideoimalla eri elementtejä. Käytännön toteutuksesta vastasivat työmasterit Raimo Pankkonen ja Tero Poikela.

Tiedekeskuksen näyttelyissä ei haluta antaa valmiita ratkaisuja, vaan herätellä ihmisiä pohtimaan aihetta itse.

– Vierailijan pitää päästä tekemään ja kokemaan, eikä vain lukemaan ja katselemaan, Hyvönen kuvailee.

Tämän takia Hyvönen halusi näyttelyyn elementtejä, joissa voi vaikkapa tuntea pintoja, muotoja ja värejä. Hauska esimerkki tästä on ”Rakenna oma öljyputkesi” -haaste, joka muistuttaa lapsuuden palikkaleikkejä. Rakentaja joutuu miettimään, miten öljyä kuljetetaan arktiselta alueelta asukkaiden ja eläinten ohitse loppukäyttäjälle.

Vierailijat saavat Arktikummin infosta mustan ”öljypallon”, jota he voivat vierittää rakentamallaan öljyputkella. Lopuksi vierailijat miettivät kantaansa öljynkulutukseen tiputtamalla pallon öljytynnyriin, joista yhdessä toivotaan esimerkiksi tiukempaa lainsäädäntöä.

Marjo Laukkanen

Arktinen musta kulta -näyttely on avoinna Arktikumissa 6.5.2012 asti.

Sivistyksen sosiaalinen media

Humanistinen, sosiaalinen yliopisto on kuollut.

Yliopiston ideaalimalli, jossa tiedonhaluiset opiskelijat, opettajat ja tutkijat kokoontuvat yhteen oppimaan, keskustelemaan ja väittelemään uusimmasta tiedosta ja teorioista, on kadonnut tutkintouudistusten, opintopisteiden, opintorekistereiden ja huonojen ja aikaa vievien tietojärjestelmien alle. Yliopistojen johto tuntuu kiinnostuneen enemmän rankinglistasijoituksista kuin tieteellisen tutkimuksen tasosta tai uusien ideoiden laadusta.

Jos menestymisen mittari on tuotantolaitoksen teho eli se, kuinka moni opiskelija suorittaa vaaditun opintopistemäärän vuoden aikana ja kuinka monta tutkintoa vuodessa tuotetaan, voimme unohtaa sivistyksen.

Tuntuu siltä, että argumentointi, perustellut väitteet ja niistä kumpuavat väittelyt eli akateeminen keskustelukulttuuri on lähes kadonnut. Tehostamistoimenpiteet ja tuottavuusohjelmat ovat siirtäneet ajankäytön kasvokkain tapahtuvasta keskustelusta loputtomaan sähköpostitulvaan. Sähköposteilla jaetaan liitetiedostoina suunnitelmia, muistioita, raportteja ja muita asiakirjoja. Ajatuksia niillä ei jaeta.

Keskustelua ei voi syntyä, jos ei ole aineksia, aikaa tai tilaa keskusteluun. Perinteinen agora on jo pitkään ollut tyhjä. Tähän voisi ratkaisun tarjota sosiaalinen media. Arkipäiväinen sosiaalisen median käyttö on tuttua useimmille meistä. Nopeat tilannepäivitykset milloin mistäkin asiasta kuuluvat jo useimman yliopistolaisenkin päivän rutiineihin. On helppoa jakaa päivää katkaissut huumoriviesti tai illan kruunannut hetki harrastuksen parissa.

Opiskelijat ovat sosiaalisen median suurkäyttäjiä. Toisin on yliopisto-opettajien laita. Tuoreessa Lapin yliopiston opettajien verkkoympäristöjen käyttöä selvittäneessä tutkimuksessa kävi ilmi, että vain muutama prosentti opettajista hyödynsi koskaan sosiaalisen median palveluita opetuksessaan. Verkon kautta jaetaan materiaaleja, mutta aktiivinen, osallistava käyttö on hyvin harvinaista. Sosiaaliseen mediaan kuuluu olennaisena osana asiantuntijuuden ja ideoiden jakaminen vapaasti. Vain antamalla itse voi odottaa saavansa jotain. Tieteellisessä maailmassa tavaksi muodostunut tiedon panttaaminen ja paperilla julkaiseminen vuosien review-kierrosten jälkeen on vanhanaikainen ja pysähtyneen maailman tapa julkaista. Tuoreet ajatukset ja uudet näkemykset eivät välttämättä ole tuoreita enää siinä vaiheessa, kun ne on julkaistu kansainvälisessä vertaisarvioidussa julkaisussa.

Yliopiston institutionaalinen läsnäolo sosiaalisen median kentillä ontuu. Hapuilevia ensiaskeleita sosiaalisen median suuntaan on toki otettu, mutta hierarkkinen ja organisaatiojohtoinen läsnäolo sosiaalisessa mediassa on jo oikeastaan käsitteellisesti tuomittu epäonnistumaan.

Onko kysymys siitä, että emme enää tunnista puheen ja tekstin voimaa? Siitähän sosiaalisessa mediassa on kyse. Keskustellaan, annetaan keskustella, jaetaan ajatuksia ja ajatuksia herättäviä erilaisia sisältöjä.

Vapaa, sensuroimaton ajatusten vaihto kuuluu sosiaaliseen mediaan. Se tarkoittaa käyttäjien vastuuta, ei pelkääntään instituutioiden määrittelemiä sääntöjä. Se ei tarkoita rasistista, fasistista, loukkaavaa tai muuten moraalitonta käyttäytymistä. Eihän sosiaalinen media ole muusta elämästä irrallaan oleva alue tai tila. Määritämme käyttäytymisnormit kasvokkain tapahtuvalle kanssakäymiselle ja niin pitää tapahtua myös sosiaalisessa mediassa.

Yliopiston ja jokaisen akateemisen ihmisen vastuulla on sivistyksen ja humaaniuden puolesta puhuminen. Nyt voimme kaikki yhdessä lähteä tekemään sivistynyttä ja humaania sosiaalista mediaa, sosiaalinen media olemme me.

TUNNIN KUVA

MARJO LAUKKANEN

Koittaa vaihe uus, kanta-aottavuus

Voiko yhdellä blogikirjoituksella muuttaa yliopisto- tai tiedemaailmaa? Tuskinpa vain, mutta se voi herättää vilkasta keskustelua ja tunteiden paloa.

Kun hallinto- ja lakiasianjohtaja Markus Aarto viime syyskuussa kirjoitti Laajakulma-blogiin yliopistoon sitoutumisesta, hän osasi jo etukäteen odottaa, että kirjoituksesta syntyisi kuohuntaa.

– Aihe on niin tulenarka. Kirjoitin tietoisesti vähän terävästi, jotta keskustelu saataisiin käyntiin. Blogikirjoitusta seurasi hedelmällinen keskustelu, jota ehdottomasti tarvittiin, Aarto sanoo.

Laajakulma on yliopiston johdon blogi, jota julkaistaan yliopiston nettisivuilla. Aarton kirjoituksen taustalla oli uuden henkilöstösuunnitelman työstäminen ja pohdinta siitä, miten työt saataisiin jakautumaan tasaisesti henkilökunnan kesken. Uutta henkilösuunnitelmaa oli käsitelty yliopiston hallituksessa alustavasti viime elokuussa. Aarton blogivuoro oli pian sen jälkeen. Blogissa hän kirjoittaa muun muassa seuraavasti:

”Sitoutumattomuus yliopistoon on lopulta pois paitsi opiskelijoilta myös siltä henkilökunnan valtaosalta, joka on vahvasti yliopistoon sitoutunutta. (...) Vähän kärjistäen voikin sanoa, että joidenkin henkilöiden sitoutumattomuus otetaan lopulta sitoutuneiden ’selkänahasta’!”

”Vaikka sitoutumiskysymys (tämänkin puheenvuoron johdosta) helposti koetaan henkilöstön keskuudessa sensitiivisenä, on muistettava, että sitoutumisongelma on – kuten alussa totesin – vain pienen osan ongelma.”

Kuohuntaa bittiavaruuksessa

Aarton blogikirjoitus jakoi mielipiteitä. Keskustelua ei kuitenkaan käyty blogin alla – siihen ei tullut yhtään kommenttia – vaan pääasiassa sähköpostitse ja kasvotusten. Valtaosa Aarton suoraan saamista kommentteista oli positiivisia.

– En ole koskaan saanut niin paljoa kiittäväää palautetta siitä, että uskalsin ottaa vaikean asian julkisesti esille.

Sen sijaan suurin osa kriittisistä kommentteista tuli Aartolle epäsuorasti erilaisten sähköpostilistojen ja sähköpostiketjujen kautta. Välityksissä ketjuissa keskustelun sävy ja perustelutapa oli erilainen kuin henkilökohtaisissa viesteissä. Aarton mielestä monissa viesteissä puhuttiin jo ihan muusta, kuin mistä blogissa oli kyse. Kuvailipa yksi keskustelija Aarton blogikirjoitusta vihapuheeksi.

– Välillä tuntui, että ehkä yksi kymmenestä oli oikeasti

lukenut blogin. Pyrin aina vastaamaan siihen kritiikkiin, joka tulee suoraan, mutta listoille en yleensä kirjoita. Niillä keskustelun ja argumentoinnin taso laskee ja poleemisuus lisääntyy. Se ei johda muuhun kuin kilometrin mittaisiin sähköpostiketjuihin.

Aarton kokemusten mukaan konfliktit helposti kärjistyvät sähköpostilistoilla ja keskustelupalstoilla, kun taas kasvotusten sopu voi löytyä nopeastikin. Hänen mielestään hyvää keskustelua käytiin esimerkiksi henkilöstöjärjestöjen tapaamisissa, infotilaisuuksissa, rehtorin aamukahveilla ja ylipäätään kasvotusten. Tällöin pohdittiin esimerkiksi niitä tapoja, joilla voidaan varmistaa, että ihmiset ovat riittävän sitoutuneita yliopistoon ja riittävästi paikalla.

Aarton mukaan aito dialogi osoitti, että yhdessä keskustellen ongelmaa voidaan lähestyä kiihottomasti ja argumentoinnin kautta. Henkilöstösuunnitelmaan keskustelun perusteella päätyneet lopputuloksetkin olivat hänen mielestään varsin hyviä.

Tunteita? Kyllä kiitos!

Miten yliopiston viestinnässä sitten ylipäätään suhtaudutaan tunteiden ilmaisuun? Pitäisikö verkossa pysytellä asialinjalla vai saako olla tunteellinen?

– Kyllä tunteita pitää ilmaista. Sähköpostit, jotka eivät sisällä lainkaan tunteita, ovat tylsiä lukea.

Aarto kertoo, että takavuosina hän itsekin lähetti herkästi kiukustunutta ja piikikästäkin sähköpostia ongelmallisiksi kokemistaan asioista. Kokemus, vastuun kasvaminen ja näkökulmien avartuminen ovat kuitenkin osoittaneet, että useimmiten kannattaa nukkua yön yli ennen lähetä-nappulan painamista. Muutoinkin hän pyrkii nykyisin muotoilemaan viestinsä siten, ettei ainakaan tietoisesti loukkaa ketään.

– Siperia opettaa! Pyrin välttämään kaikenlaista henkilökohtaista piikittelyä. Pitää osata muotoilla asiansa niin, ettei kyykytä muita. Viestin sävyn pitäisi aina olla kunnioittava jokaista työyhteisön jäsentä kohtaan.

Entä koska Markus Aarto liittyy Facebookiin?

– En ikinä, se on minusta henkilökohtaisesti joutavaa ajanhukkaa, vaikka kaikki kunnia niille, jotka jaksavat sen parissa ahkeroida.

Arktinen antropologiblogi

Kriittisyys ja kanta-aottavuus eivät ole tiedeyhteisölle uusia asioita. Sosiaalisessa mediassa ne voivat kuitenkin saada uusia muotoja. Myös tieteen popularisoiminen ja tutkijoiden kokemusten jakaminen on sosiaalisen median ansiosta aiempaa helpompaa.

Yksi hyvä esimerkki tästä on Arktisen keskuksen antropologian tutkimusryhmän blogi. Blogin perustamisesta sovittiin vajaa vuosi sitten tutkimusryhmän ja tiedeviestinnän yhteisessä palaverissa, jossa mietittiin, miten antropologien sisäistä ja ulkoista viestintää voisi kehittää.

Tutkimusryhmää vetää erikoistutkija Florian Stammler, joka toivoi sähköpostiviestittelyä tehokkaampaa tapaa kertoa ryhmän sisällä ja kollegoille, mitä tutkimusrintamalla tapahtuu. Ensimmäinen postaus tehtiin viime vuoden maaliskuussa ja nyt blogilla on yli 220 tilaajaa.

Tutkimusblogin päivittäminen on ollut oppimisprosessi myös tekijöilleen. Viime vuoden blogikirjoitusten kirjoittajana on abstrakti ”Arctic Centre”, vaikka kirjoittajat vaihtelevat. Saman nimen käyttäminen ei ole mahdollistanut ryhmän sisäistä kommentointia ja keskustelua. Uuden jäsenen, tutkija Stephan Dudeckin myötä tilanne muuttui. Dudeck on blogannut aiemminkin ja kehotti jokaista luomaan omat tunnukset, mikä tapahtui heti tämän vuoden alussa.

– Kommentointi toimii vasta, kun kirjoittaminen on yksilöityä ja ihmiset voivat ilmaista olevansa samaa tai eri mieltä kirjoittajan kanssa, Stammler toteaa.

Stammlerin mukaan blogissa on paljon potentiaalia. Hän toivoo, että se toimisi tulevaisuudessa paikkana, jossa voisi jakaa ajatuksiaan kollegoiden kanssa ympäri maailmaa.

Lisäarvoa tutkimukselle

Henkilökohtaisuus kuuluu antropologiaan. Tieteellisen artikkelin ja blogitekstin kirjoittaminen on siitä huolimatta hyvin erilaista. Artikkelissa jokaista sanaa ja lausetta punnitaan tarkkaan, kokonaisuutta hiotaan pitkään ja

julkaiseminen vie aikaa.

– Vuodessa ehtii kirjoittaa muutaman hyvän artikkelin, kun taas blogitekstin kirjoittaa kahdessakymmenessä minuutissa, Stammler vertaa.

Toisaalta blogin kirjoittaminen ei ole yhtä nopeaa ja helppoa kaikille. Stammler onkin sanonut ryhmänsä tutkijoille, ettei heidän kannata kirjoittaa blogiin, jos se tuntuu hidastavan tutkimusta eikä edistävän sitä.

Itseenään Stammler kuvailee prosessikirjoittajaksi. Blogikirjoitus saattaa toimia raakamateriaalina jollekin myöhemmälle tieteelliselle tekstille. Häntä ei myöskään häiritse, vaikka nopeasti kirjoitettu ja julkaistu teksti ei miellyttäisi itseä enää tulevaisuudessa.

Sano se kuvin

Visuaalisella viestinnällä on sosiaalisessa mediassa suurempi merkitys kuin perinteisissä tieteellisissä julkaisuissa. Stammlerin mukaan kuvat paitsi tekevät blogista lukijalle kiinnostavamman, myös viestivät tilanteista eri tavalla kuin pelkkä teksti.

– On eri asia lukea, että meillä on ollut kenttätöissä vaikeat olosuhteet, kuin nähdä kuvasta jäätävä tuuli ja lumipyry.

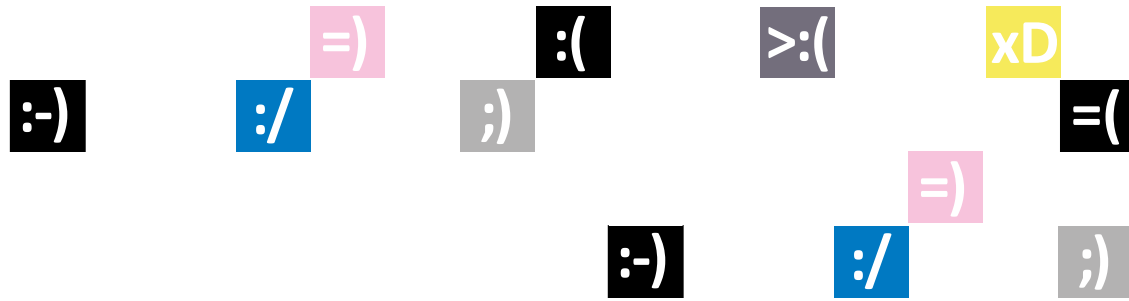
Stammler suunnittelee, että blogissa hyödynnettäisiin jatkossa myös videoita, koska ne tuovat kuvan rinnalle liikkeen ja äänen.

– Videot välittävät vielä paremmin tunteita ja vaikutelmia kentältä. Niissä voi esitellä ympäristöä ja ilmapiiriä, tutkimuksen taustoja.

Stammler toivoo, että tutkimusblogit saisivat enemmän lukijoita myös yliopiston sisällä. Eri tieteenalan kollegoiden työ aukeaa helpommin lukemalla blogia kun tieteellistä artikkelia, joka edellyttää käsitteiden ja menetelmien tuntemusta.

– Henkilökohtaiset näkemykset sekä tutkijan käytännön työn kuvaaminen tekee blogista kiinnostavan myös eri tieteenalan tutkijoille. ●

VIRPI VAATTOVAARA

Verkko-opiskelu ja **tunteet**

Muuttuvat ja kehittyvät multimedian keinot tuovat opiskeluun moniaistisia ulottuvuuksia, joiden kautta syntyy uudenlaisia opetus- ja opiskelukulttuureita.

”Tunteiden verkko – kuulostaa ihan romanttiselta elokuvalta tai saippuasarjalta”, sanoo opiskelija kirjoitelmassaan. Tunteiden verkko rakentuu riippuen siitä, millä asioilla eri tiloissa liikutaan ja kenen kanssa keskustellaan. Verkko-ympäristöjä voidaankin tarkastella reflektiivisinä tiloina ja läsnäolon paikkoina niin spontaanissa vuorovaikutuksessa kuin oppimisprosessissa. Vuorovaikutuksessa on kyse nimenomaan vaikuttamisesta ja yhdessä tekemisestä, enemmän dialogista kuin yksinpuhelusta.

Verkkoympäristössä monipuoliset mediataidot – myös eettiset ja esteettiset taidot – korostuvat. ”Samat asiat ovat sallittuja tai kiellettyjä verkossa tapahtuvassa vuorovaikutuksessa kuin kasvokkain tapahtuvassa kanssakäymisessäkin”, opiskelija toteaa. Verkossa emme ole täysin kasvottomia, vaan kasvot muotoutuvat niissä yhteisöissä, joiden kautta samastumme erilaisiin ryhmiin.

Moniaistisia ulottuvuuksia

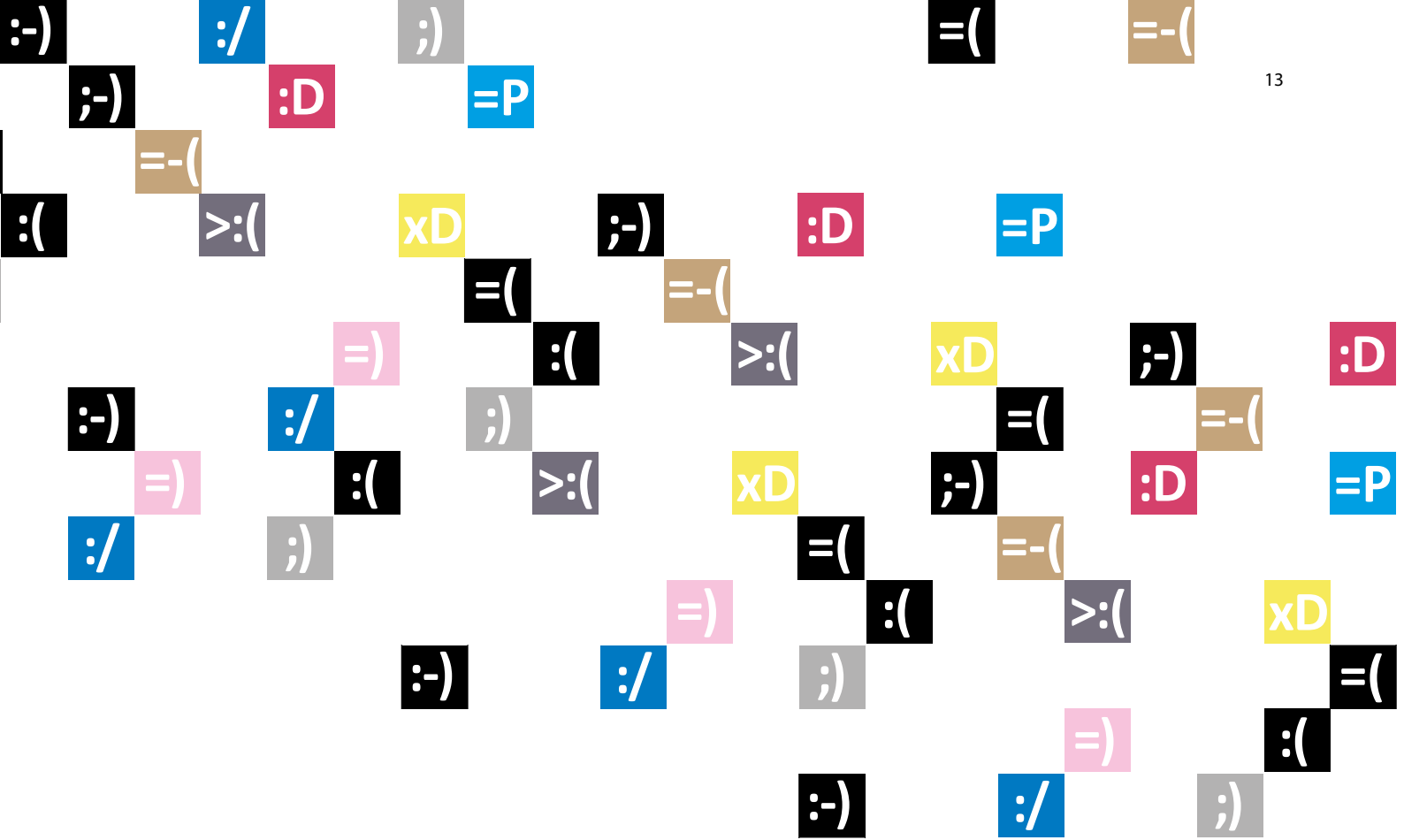
Opiskelijoiden kohtaamiset ovat ainutkertaisia tapahtumia ja tunteet värittävät vuorovaikutusta niin verkossa kuin lähiopetuksessa. Kaikessa oppimisessa tarvitaan oppimisympäristöistä riippumatta myös yksinäistä keskittymistä opiskeltavaan asiaan. Onnistumisen ilon jakamiseen tarvitaan kuitenkin toinen ihminen.

Jos tapahtumat, kuvat ja tekstit tuovat ihmisten mieliin omakohtaisia kokemuksia ja merkityksellisiä miellejhtymiä, sisältö on yleensä laadukasta. Sisältöihin keskittyminen ja dialogin kehittäminen tuttujen, yksinkertaisten sovellusten kautta voi tuoda lisää rohkeutta ilmaisuun ja tunteiden esittämiseen verkko-opiskelussa. Vihaisia tunteita aiheuttavat yleensä tekniset ongelmat: ”Kuitenkin verkossa opiskelu herättää minussa usein turhautumista ja ärtymystä, koska tekniikka harvoin toimii moitteettomasti.”

Tunteiden verkkoa voidaan tarkastella myös kollektiivisten tunteiden verkkona. Professori Janne Matikainen puhuu epäsosiaalisesta mediasta. Sosiaalisessa mediassa joukot nähdään yleensä positiivisena voimavarana, mutta joukoissa voidaan ruokkia myös epäsosiaalisuutta ja aggressiivisia aikomuksia. Kun haluamme samastua ryhmiin, jotka koemme omiksi, siirtyy oma mielipide usein ryhmän enemmistön mielipiteen suuntaan.

Tällainen ryhmäpolarisaatio esiintyy toki ilman verkkoakin: olisi vaikea tehdä yhteisiä päätöksiä, jos kaikki ryhmässä pitäisivät oman kantansa. Sosiaalisessa mediassa ei kuitenkaan välttämättä käyttäydytä normien mukaan, vaikka onnistuneisiin vuorovaikutustekoihin tarvitaan toiset huomioivaa kielenkäyttötäpää.

Mediajälkiä ja kohtaamisia ryhmässä

Olen aiemmin tutkinut verkkokeskusteluja, joissa pääasiassa kasvatustieteiden opiskelijat eri yliopistoista arvioivat opiskelukokemustensa merkitystä oppimisessa ja tulevassa työssään. Lisäksi pyysin opiskelijoilta nyt vuodenvaihteessa kirjoitelmaa, jonka aiheena oli tunteiden verkko. Voiko verkko-opiskelussa näyttää tunteita? Miten tunteita ilmaistaan verkossa?

Verkko-opiskelussa tekstien tulkintataidot ja vuorovaikutus ovat usein koetuksella: opiskelijoiden mielestä kirjoitettu teksti on painavampaa kuin puhuttu kieli ja väärinymmärryksiä sattuu helposti. Verkossa myös dialogi murtuu helposti eli sama lukija ei välttämättä palaa tekstiin enää, ja korjaukset tai muutokset jäävät ilman toivottua vastaanottajaa. Tunnevaihteluiden, varovaisen argumentoinnin ja väärinymmärrysten taustalla voivat olla verkkoympäristön toimijoiden erilaiset käsitykset sanoista ja käsitteistä.

”Tulen useammin väärinymmärryksi kuin ymmärtyksi. Jään miettimään, mitä kukakin oikeasti tarkoittaa, mitkä ovat valittujen sanojen takana piilevät todelliset motiivit, miksi asiaa ei voitu ilmaista toisin. Verkko-opiskelussa tunteiden näyttäminen on kyseenalaista, jopa vaarallista. Pienikin rakentava kritiikin poikanen saattaa

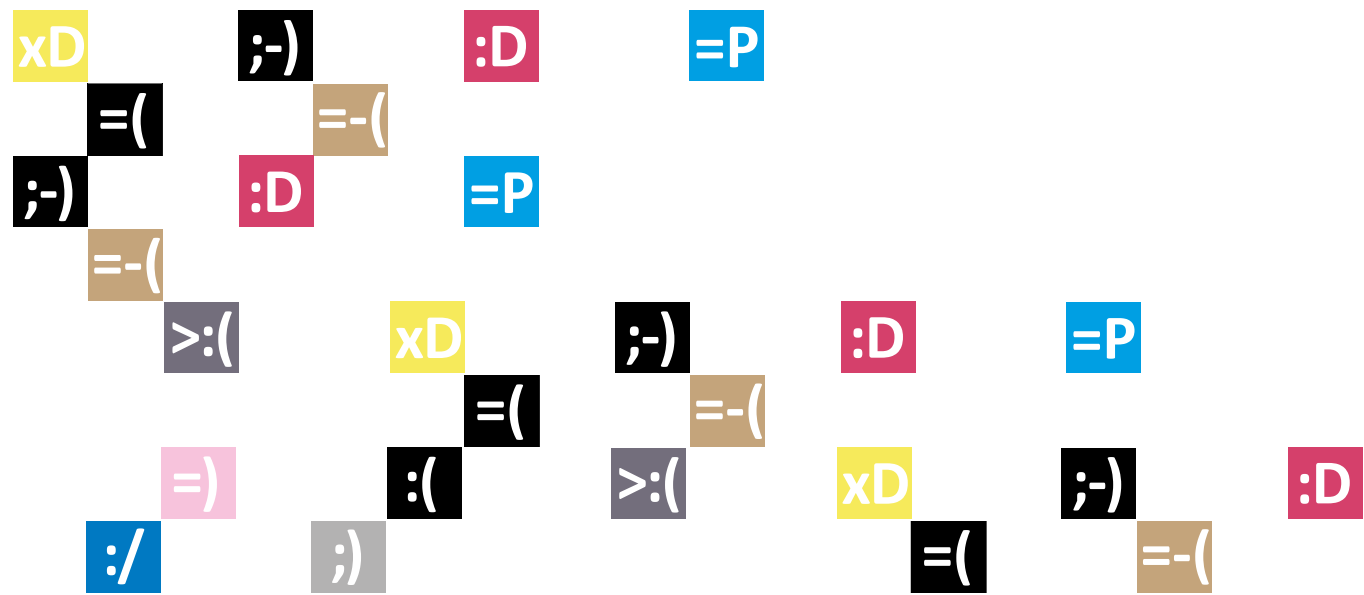
vastaanottajan tulkitsemana olla törkeä loukkaus ja hyökkäys häntä vastaan.”

”Käyttämäni kieli on erilaista riippuen siitä, missä yhteydessä olen. Toisaalla tunteet näkyvät iloisina hymiöinä ja ärsytys suurina kirjaimina ja lukuisina huutomerkkeinä. Toisaalla en tietoisesti näytä tunteita lainkaan. Silti tunteet näkyvät jotenkin, jos tarpeeksi tarkkaan katsoo.”

Opiskelijat painottavat, kuinka tärkeää on oppia tunnistamaan ja ymmärtämään toisten toimijoiden taustoja, motiiveja ja tunteita. Tunteet näkyvät parhaiten palautteen antamisessa ja kannustuksessa.

Sosiaalinen paine onnistua ryhmän jäsenenä vaatii tutustumaan teksteihin tai esityksiin ja kommentoimaan niitä. Oman osaamisen paljastumisen ahdistus lievenee yhteisöllisessä oppimisessa, jos ryhmädynamiikka toimii ja on ymmärretty, että yhteinen lopputulos on kaikkien vastuulla. Keskeneräisten töiden, kysymysten ja kommenttien esittäminen kuitenkin ahdistaa ja tekee usein kritiikin varovaiseksi.

”Suomalainen varovaisuus, omien kasvojen säilyttäminen, toisten ajatusten hiljainen (joskus hampaat irvessä) myötäileminen on vaikuttanut siihen, että suomalaisen yliopistokulttuuriin ei ole juurtunut niin voimakkaasti esim. väittelykulttuuri, joka on hyvinkin olennainen osa tieteen harjoittamista.”

Älyllisiä haasteita

Verkkokeskustelut ovat osa opiskelijoiden tuottamaa kollektiivista tarinaa, joka auttaa myös hiljaisempia opiskelijoita kirjoittamaan ja saamaan äänensä kuuluviin. Toisten opiskelijoiden tekstien ja tulkintojen kommentointi on haastavaa ja älyllisesti vaativaa. Uusien, yhteisten oivallusten kautta ymmärtää myös asioita laajemmin kuin vain itseksensä lukemalla. On innostavaa, kun tuntemattomat ihmiset keskustelevat ryhmissä keskenään, uskaltavat kritisoida ja jopa kehua toisiaan.

Komentointien lisäksi on tärkeää saada oma ääni kuuluviin, ja pettymys onkin suuri, jos viestiä ei noteeratakaan. Tulisi korostaa, että kaikessa vuorovaikutuksessa jokaisen mielipiteellä on arvoa. Välinpitämättömyys on negatiivinen piirre verkkoviestinnässä – kohtaamisissa ruudun takana opiskelija voi kokea yksinäisyyden ja hylätyksi tulemisen tunteet jopa rankemmin kuin kasvokkain.

”Omakohteisesti vihastuksen tunteita oppimisympäristössä herätti eräs kurssi. Oma keskustelunavaukseni sai muut opiskelijat kommentoimaan aihetta negatiivisävyisesti, eräs jopa epäili olinko ymmärtänyt asian. Tällöin olisin kaivannut opettajaa/tutoria ohjaamaan keskustelua niin, että keskustelusta olisi vielä voinut tulla positiivisempi.”

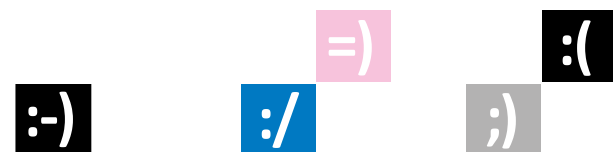
Opettajan tai ohjaajan saatavilla olo tarkoittaa välittämisen ja läheisyyden tuntua, johon päästään luomalla luottamuksellinen ja myönteinen ilmapiiri heti verkko-opiskelun alussa. Oppimisen ilon katoaminen ja viestinnän epäonnistuminen voivat aiheuttaa opintojen viipymistä, jopa niiden keskeyttämisen.

Yhteisön viestintäilmapiirillä on tärkeä rooli, sillä verkossa nonverbaalisen viestinnän puuttuessa kohtaamiset voivat olla hyvin herkästi haavoittuvia vuorovaikutustilanteita. Tunteet tulevat joka tapauksessa esiin tavalla tai toisella aina, kun olemme vuorovaikutuksessa: ”Varmasti jokaisen ihmisen persoonallisuus näkyy myös verkkooppimisympäristöissä ja itse ajattelen, että juuri persoonallisuuteen liittyy se, miten tunteita näytetään muille ylipäätään.” •

Kirjoittaja on verkkopedagogiikan lehtori kasvatustieteiden tiedekunnassa.

Sitaatit ovat opiskelijoiden haastatteluista ja kirjoituksista.

Kärpänen sopassa

Kun oikein kiukku kiehahtaa, saattaa suusta tulla tuprautettua sanoja, jotka mielellään peruisi hetken kuluttua. Näin voi käydä myös vitsille, joka minuutin päästä sen uloslausumisesta ei enää kuulostakaan hauskalta. Nykypäivänä hauskan jutun kuin turhautumisen tunteenkin voi jakaa kavereiden kanssa Facebookissa, kohtalotovereiden kesken keskustelupalstalla tai maailmanlaajuisesti YouTubeessa. Mobiililaitteiden aikakaudella kynnys on matala ja aika silmänräpäys. Parhaimmassa (tai pahimmassa) tapauksessa näissä sosiaalisen median verkostoissa jakamisen arvoiseksi koettu juttu saa nopeasti tuulta alleen ja uskottoman määrän lukijoita.

Organisaatioille tämä on tuonut mainioita mahdollisuuksia, mutta myös uusia haasteita. Pitäisikö omaa henkilökuntaa opastaa sosiaalisen median käytössä, laatia säännöt tai jopa kieltää kokonaan, kuten joissain organisaatioissa on tehty?

Maailmalta löytyy valitettavan herkullisia esimerkkejä sosiaalisen median tehokkuudesta ja organisaation edustajan virhearvioinnista. Lentoemäntä sai lähteä Delta Air Linesilta, koska poseerasi blogissaan liian avonaisessa työuniformussa. Toimittaja hyllytettiin vakavista aiheista kirjoitettujen mauttomien twiittausten vuoksi. Pikaruokaketjun työntekijöiden hassuttelu asiakkaiden ruuilla sai YouTubeessa paljon katsojia ja nopean lähdön pellekkäisille.

Mietinkin, olisivatko kaikki nämä neljä veijaria säilyttäneet työpaikkansa, jos organisaatiolla olisi ollut ohjeet sosiaalisessa mediassa toimimiseen tai jos ne olisi luettu? Lisäksi tarkistan tässä välissä: onhan jokaisella organisaatioilla kriisiviestintäsuunnitelma tällaisen varalle?

Haastatellessani suomalaisten bloggaavien yritysten viestintävastaavia graduani varten muutama vuosi sitten sel-

visi kuitenkin, että haastateltavat eivät pelänneet organisaationsa blogissa tapahtuvia möläytyksiä. Suurempana peikkona he pitivät organisaation ulkopuolelta internetistä tulevaa uhkaa, kuten väärän tiedon tai organisaatioon liittyvien huonojen kokemusten leviämistä.

Jo ehkä kulunut, mutta vieläkin hyvin kuvaava esimerkki huonosti hoidetusta, tai oikeastaan hoitamattomasta kriittisestä palautteesta ja sosiaalisesta mediasta, on perinteinen helsinkiläinen Ravintola Lehtovaara. Asiakas pettyi arvostettuna pidetyn ravintolan palveluun ja laittoi ravintolalle kirjallisen reklamaation alkuvuodesta 2004. Kun ravintola ei vastannut palautteeseen, harmistunut asiakas kirjoitti aiheesta blogiinsa ja sai nopeasti paljon lukijoita. Ravintolan maine koki melkoisen kolhun ja lopulta asiaan puuttunut vihainen omistaja vaati tekstin julkaiselta asiakkaalta vahingonkorvauksia – tuloksetta. Vaikka ruoka ravintolassa on vieläkin huippuhuivää, ei mainekuhmu ole vieläkään täysin parantunut – kokeilkaapa googlettaa ”Ravintola Lehtovaara”.

Liian varovaisiksi tunteidemme ja mielipiteidemme ilmaisussa ei kannata tämän kirjoituksen pelottelemana alkaa, edes organisaation edustajana. Jos ei koskaan tee virheitä, ei saa mitään aikaan. Arktisen keskuksen Facebookiin naputelllessani olen kuitenkin yrittänyt noudattaa haastattelemani F-Securen viestintävastaavan neuvoa: ”Terveen järjen käyttö on sallittua. Jos epäröit, älä kirjoita. Jos silti haluat kirjoittaa, keskustele siitä.”

Asiakkaan kriittisten tunteiden vastaanottamisessa, esimerkiksi Lehtovaaran tapauksessa, ratkaisuresepti voisi kuulua: rehti anteeksipyyntö, selostus tapahtuneesta ja mitä sen korjaamiseksi on tehty sekä lopuksi ystävällinen hyvitys ja tervetuloa uudelleen!

LAILLISET JA LAITTOMAT TUNTEET

VERKOSSA

Internetissä vaikuttaa sananvapauden ohella yksityiselämän, henkilötietojen, kunnian ja luottamuksellisen viestinnän suoja.

Ylilyönnit ja loukkaukset voivat johtaa rikosoikeudelliseen tai vahingonkorvausoikeudelliseen vastuuseen.

Internetin kehitys viimeisen 15 vuoden aikana on kaiken hyvän lisäksi nostanut esille negatiivisia lieveilmiöitä. Verkko-maailma, jossa viestinnän toista osapuolta ei yleensä kohdata fyysisesti tai edes kuvan kautta, johtaa turhan usein epäasialliseen, jopa rikolliseen käyttäytymiseen. Tästä esimerkkinä ovat rotuun, kansallisuuteen tai uskontoon liittyvät vihapuheet, toisen persoonan tai ulkomuodon ylikriittinen ja loukkaava arvostelu tai vaikkapa väärin tietojen levittäminen henkilöstä. Voimakkaisiin tunneilmaisuihin houkuttelee ei-fyysinen ympäristö, jonka koetaan olevan jotain muuta kuin arkinen reaali-maailma, jossa toimimme kanssaihminen suhteen yleensä fyysisessä vuorovaikutuksessa. Näin ei kuitenkaan juridisesti arvioiden yleensä ole.

Meillä jokaisella on luonnollisina henkilöinä ja kansalaisina oikeuksia ja velvollisuuksia. Monet oikeuksistamme ovat myös perus- ja ihmisoikeuksia, joista sää-

detään esimerkiksi Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimuksessa ja EU:n perusoikeuskirjassa sekä Suomen Perustuslaissa. Näistä oikeuksista mainittakoon sananvapaus ja oikeus julkiseen tietoon sekä toisaalta yksityiselämän, henkilötietojen, kunnian ja luottamuksellisen viestinnän suoja.

Samat oikeudelliset reunaehdot

Kun tarkastellaan viestintää, mielipiteiden ilmaisua ja käyttäytymistä verkko-maailmassa – kuten sosiaalisessa mediassa tai sähköposti- ja tekstiviestiliikenteessä – on lähtökohtaisesti korostettava, että näissäkin ympäristöissä pätevät aivan samat oikeudelliset reunaehdot kuin muualla inhimillisessä kanssakäymisessä. Eli ylilyönnit ja loukkaukset voivat johtaa rikosoikeudelliseen tai vahingonkorvausoikeudelliseen vastuuseen.

Meillä on sananvapaus, joka sallii mielipiteen ilmaisun tiettyyn rajaan asti. Po-

liitikoilla sekä muilla taloudellisilla ja yhteiskunnallisilla vaikuttajilla on kylläkin velvollisuus kestää tavallista kansalaista enemmän henkilökohtaiseen toimintaan ja usein myös henkilöön kohdistuvaa arvostelua. Mutta vain tiettyyn rajaan asti ja sen rajan löydämme rikoslaista. Jos arvostelumme ja tunteenilmaisumme menee liiallisuuksiin, voi kyseeseen tulla kunnianloukkaus tai sen törkeä muoto. Tällöin välitetty viesti sisältää usein valheellista ja väärää tietoa henkilöstä. Tieto voi olla asiallisesti oikeaakin, mutta koemme sen loukkaavaksi, kärsimystä, vahinkoa tai halveksuntaa aiheuttavaksi. Tällöin puhutaan rikosoikeudellisesti yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisestä.

Yksi pieni esimerkki viime vuosilta: Oppilas oli kuvannut opettajansa musiikkiesitystä koulun juhlassa. Hän laittoi videon YouTubeen ja otsikoi sen siten, että videossa mielisairaalan potilas esiin-tyy. Oppilas tuomittiin kärjääoikeudessa

kunnianloukkauksesta. Muistakaamme, että kuvaaminen ja nauhoittaminen julkisella paikalla on usein sallittua, mutta juridisesti aivan eri juttu on sitten tämän materiaalin levittäminen.

Toki äärimmäiset mielipiteet verkomaailmassa saattavat täyttää monen muunkin rikoksen tunnusmerkistön, joista myös viime aikoina on mediassa uutisoitu. Näistä ilmaisurikoksista mainittakoon kiihottaminen kansanryhmää vastaan, julkinen kehottaminen rikokseen sekä uskonrauhan rikkominen.

Laillisuuden rajamailla

Nettikiusaamiseen, vähäiseen häirintään ja suunsoittoon ei välttämättä voida juridisesti puuttua, jollei rikoksen tunnusmerkistö täyty tai tekijästä ja teosta ei löydy riittävää näyttöä. Netthäirintä sekä erilainen vahvakin mielipiteenilmaisu ei siis välttämättä ole rikos, mutta se voi olla sosiaalisesti ja moraalisesti paheksuttavaa,

ei-hyväksyttävää käyttäytymistä.

Erään tuoreen, 7–20-vuotiaille tehdyn nettikyselytutkimuksen mukaan joka viides lapsista ja nuorista on joutunut kiusaamisen kohteeksi internetissä tai havainnut, että jotain toista kiusataan. Jatkuvan häiritsevän käyttäytymisen salliminen voi laskea rimaa ja johtaa jatkossa rikolliseen toimintaan verkkomaailmassa. Laillisuuden rajamailla esitetyistä mielipiteistä voi helposti tulla laittomia tunteenilmaisuja. Maailmassamme, jossa jopa alle kouluikäiset lapset kommunikoivat säännöllisesti netissä, avainasemassa mielestäni on jo kotona ja päiväkodissa varhain alkava tapakasvatus ja valistaminen ainakin perussääntöjen osalta myös siitä, mikä on laillisesti sallittua ja kiellettyä.

Verkkomaailman erilaisista teknisistä sovelluksista voi toki olla merkittäväkin hyötyä vaikkapa yliopistotyössä. Itse en kuitenkaan periaatteellisista, mm. yksityisyyden suojaan liittyvistä syistä, osal-

listu juuri lainkaan sosiaaliseen mediaan vaikkakin tutkimus- ja opetusalani vuoksi joudun seuraamaan sen kehitystä aktiivisesti. En koe tarpeelliseksi jakaa yksityiselämäni päivittäin lukemattomien ns. ”kavereiden” kanssa. Koen olevani olemassa, vaikken verkossa näkyisikään. Olen myös sitä sukupolvea, joka on elänyt lapsuutensa ja nuoruutensa ennen verkko-
maailman nousua ja uskoo myös jatkossa selviytyvänsä elämässä ilman sosiaalista tai epäsosiaalista mediaa. Ainakin toivon vahvasti niin! ●

Kirjoittaja on oikeusinformatiikan professori Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnassa ja yliopiston hallituksen jäsen.

MARJO LAUKKANEN

sähköpostitulvaa, markkin

gallup

Mitä sosiaalisen median ohjelmia käytät tällä hetkellä opiskeluihin ja opiskelijaelämään liittyen ja kuinka paljon?

Käytän opiskelussani todella paljon sähköpostia ja jonkin verran Facebookia, jossa on helppo kysellä kurssien tehtävistä ja deadlineista. Siellä saa myös vertaistukea, jos opiskelu väsyttää. Moodlea käytän mielelläni, koska siellä voi oikeasti kommentoida, keskustella ja jakaa vaikka linkejä muiden opiskelijoiden kanssa.

Käytän varsinaisiin opiskeluun liittyvään asiointiin sähköpostia, Facebookia, blogipalvelimia, erinäisiä Googlen tarjoamia palveluita sekä julkaisualustoina YouTubea, Vimeoa, Flickriä ja Favoria. Sähköposti ja Facebook ovat oivallinen tapa pitää yhteyttä eri opintoprojekteihin liittyen ja blogeissa voi julkaisu-toiminnan ohella käydä läpi omia ajatuksiaan.

Sähköpostia käytän päivittäin. Se on mielestäni nopein ja tehokkain tapa saada hoidettua asioita henkilökunnan kanssa. Ainejärjestömme Artikla lähettää sähköpostiin viikkotiedotteen ja tiedottaa Facebook-sivuillaan tärkeistä asioista. Kirjoitan lisäksi Opiskelijaelämää-blogia. Weboodi on lähes päivittäisessä käytössä. Käyn haaveilemassa josko sinne olisi ilmestynyt jostain lisää opintopisteitä.

Millainen sosiaalisen median käyttäjä olet opiskeluihin liittyvässä vuorovaikutuksessa? Näytätkö tunteita vai pysytteletkö asialinjalla?

Opiskeluihin liittyvissä asioissa pyrin pysymään asialinjalla. Jos kirjoittaisin opiskelustani esimerkiksi blogia, saattaisin näyttää avoimemmin tunteeni. Jollain tapaa varjelen omaa yksityisyyttäni sosiaalisessa mediassa ja harkitsen sanojani tarkoin. Ehkä pieni rentoutuminen tämän suhteen olisi paikallaan.

Opiskeluihin liittyvässä vuorovaikutuksessa on yleensä parempi pysytellä asialinjalla, koska sosiaalisessa mediassa varsinainen informaatio usein hukkuu huumorin ja muiden huomautusten sekaan, jos sille linjalle lähdetään.

Omissa Facebook-päivityksissäni saatan näyttää tunteita opiskeluun liittyen. Profilini näkyy kuitenkin vain kavereilleni. Kirjoittaessani Lapin yliopiston sivuille olen varovaisempi. Blogi tosin menee aika henkilökohtaiseksi, kun kerron siinä myös omista asioistani. Pääsääntönä kuitenkin on, että yritän pysytellä asialinjalla teksteissä, mitkä ovat kaikkien nähtävillä.

haintia ja nolla twiittausta

gall

- o Sini Knuuti oikeustieteiden tiedekunta
- o Jussi Jokinen audiovisuaalinen mediakulttuuri, taiteiden tiedekunta
- o Minea Taivalaho audiovisuaalinen mediakulttuuri, taiteiden tiedekunta

Mitä mieltä olet tiedottamisesta ja viestinnästä pääaineessasi, tiedekunnassasi ja koko yliopiston tasolla?

Sähköpostia tulee kieltämättä aika paljon. Tiedotteet voisi olla koottuna yhteen paikkaan ja sähköpostiin voisi lähettää kerran viikossa postin, johon olisi koottu niiden otsikot ja linkit. Oma aktiivisuus on kyllä avainasemassa siinä, saako kaiken tarvitsemansa opiskeluun liittyvän tiedon. Kysymyksiin useimmiten vastataan, jos tietoa ei muuten löydä.

Näen parempana vaihtoehtona sen, että tietoa tulee kuin että sitä ei tule. Opiskelijat ovat kiinnostuneita siitä, mitä yliopistossa tapahtuu. Esimerkiksi F-siiven remontin yhteydessä huhumylly ehti pyöriä jo pitkään, ennen kuin ihmiset saivat viralliset tiedot sähköposteihinsa. Yliopiston tulisikin ottaa tehokkaaseen käyttöön esimerkiksi Facebook ja Twitter, joita tämän päivän opiskelijat seuraavat huomattavasti aktiivisemmin kuin esimerkiksi yliopiston nettisivujen uutisvirtaa. Yliopiston tulisi olla osa opiskelijoiden elämää, eikä opiskelijoiden vain osa yliopiston elämää.

Artiklan sähköposti ja Facebook toimivat hyvin. Lapin yliopiston ylioppilaskunnalla on myös oma sähköpostilista ja LYYn Facebook-sivuilla hoidetaan tiedotusta.

Millainen vuorovaikutuspaikka Lapin yliopiston Facebook-sivu on opiskelijan näkökulmasta?

Opiskelijat käyttävät sosiaalisen median palveluja omassa elämässään paljon, ja yliopisto tuntuu laahevan sen suhteen jälkijunassa. Lapin yliopistolla näyttää olevan esimerkiksi oma Twitter-kanava, mutta yhtään tweettiä se ei ole ikinä kirjoittanut. Yliopiston Facebook-sivu on onneksi käytössä, mutta sivu koetaan ehkä liian viralliseksi paikaksi. Monet vaihtarit kyllä uskaltavat kirjoittaa sinne ja esimerkiksi vain ilmoittaa, että Rovaniemelle tulo jännittää. Samaan tyyliin voisivat suomalaisetkin kirjoitella.

Facebook-sivu ei varsinaisesti ole vuorovaikutuspaikka, vaan pikemminkin ylläpitäjänsä markkinointikanava. Hyviä havaintoja vuorovaikutuksen luomisesta organisaatioiden ja yksittäisten käyttäjien välillä on esimerkiksi sanoma- ja aikakauslehtien Twitter-tileistä tai vaikkapa Lapin yliopiston ylioppilaskunnan Facebook-tileistä, jotka on rakennettu jonkin hahmon varaan.

Olisi kiva jos yliopiston sivu olisi opiskelijoiden osalta aktiivisemmassa käytössä. Ehkä sitä ei käytetä niin paljon, kun on jo oman ainejärjestön sivu ja LYYn sivu, jossa tiedotetaan koko yliopistoa koskevia asioita.

gallup

Miten kehittäisit sosiaalisen median käyttöä yliopiston ja opiskelijoiden asioista viestimiseen?

Lapin yliopisto voisi ottaa ihan reippaan askeleen kohti sosiaalista mediaa ja näyttää muille mallia. Tärkeintä olisi saada ihmiset ja opiskelijat tuottamaan itse sisältöä yliopiston kanavilla. Usein oppiminen tapahtuu muiden opiskelijoiden kanssa keskustelemalla ja ajatuksia vaihtamalla, mikä olisi helppoa toteuttaa sosiaalisessa mediassa. Jokaisella kurssilla saisi olla oma Moodle-ympäristönsä, josta löytyisi kaikki kurssin materiaalit samasta paikasta. Tällä hetkellä sähköpostini on turhan täynnä liitetiedostoja eikä kommentointimahdollisuutta ole.

Haluaisin rohkaista yliopiston tiedottajia "jalkautumaan" omina itsenään sosiaalisen median maailmaan. Sosiaaliseen mediaanhan voi luoda vaikka erillisen "työ-minän", jos haluaa varjella yksityisyyttään. Olemassa olevien sovellusten käyttäminen on järkevämpää kuin esimerkiksi kohtalaisen keino-tekaisen Optiman käyttö.

Artiklalaisena ei ole mitään valitettavaa. En sitten tiedä, miten pienemmällä ainejärjestöllä tiedottamiset hoituu ja toimitetaan. Weboodia tosin voisi kehittää siten, että siellä jossain kohdassa näkisi suoraan, mitä luento-opetusta oikeustieteiden tiedekunnassa menee seuraavalla viikolla. ●

Siis mitkä ihmeen blogit ja twiittaukset?

Blogi on verkkosivusto, jolle yksi tai useampi kirjoittaa säännöllisesti ja jolla on kommentointimahdollisuus. Blogeissa julkaistaan usein myös valokuvia ja videoita. Lapin yliopiston henkilökunnan ja opiskelijoiden blogilinkkejä on koottu yliopiston verkkosivujen ajankohtaista-osioon.

Facebook on yhteisöpalvelu, jonne käyttäjä tekee oman kuvallisen profiilinsa ja joka mahdollistaa muun muassa yhteydenpidon, kuvien ja videoiden julkaisun sekä linkkien jakamisen. Lapin yliopiston Facebook-sivu on avoin kaikille, mutta kommentoiminen vaatii Facebookiin rekisteröitymistä.

Flickr, Youtube ja **Vimeo** ovat videoiden ja kuvien jakamispalveluja. Lapin yliopisto käyttää näistä Youtubea ja Vimeota videoidensa julkaisulustoina.

Moodle ja **Optima** ovat verkko-oppimisympäristöjä, jotka toimivat muun muassa vuorovaikutuksen, sisällöntuottamisen ja oppimateriaalin jakamisen paikkoina.

Twitter on yhteisö- ja mikroblogipalvelu, jonka käyttäjät pystyvät lähettämään ja seuraamaan toistensa päivityksiä. Tekstipohjaiset viestit eli twiitit (engl. tweet) ovat korkeintaan 140 merkkiä pitkiä. Lapin yliopisto on kirjautunut twitteriin mutta ei vielä käytä sitä.

Weboodi on myös Lapin yliopiston käyttämä opetus- ja opiskelutoimintoja tukeva tietojärjestelmä, jossa voi esimerkiksi ilmoittautua kursseille ja tarkastella opintosuoritustensa tuloksia.

Päihdetyön haasteet

Sosiaalityöntekijä Mari Aikio käsitteli pro gradu -tutkielmassaan vuonna 1997 päihteiden rinnakkaista ja peräkkäistä sekakäyttöä. Gradun yksi johtopäätös oli, että palvelujärjestelmä tuottaa sekakäyttöä.

Aikio on työskennellyt valmistumisensa jälkeen päihdealalla reilut kymmenen vuotta ja hän kertoo, että gradun johtopäätökset pätevät edelleen: Sekakäyttäjien määrä asiakkaista on kymmenen vuoden aikana entisestään kasvanut ja arkipäiväistynyt. Toisaalta palvelujärjestelmä on herännyt ongelman suhteen ja pyrkinyt estämään lääkkeiden väärinkäyttöä.

– Bentsodiatsepiinien suhteen linja on tiukentunut ainakin julkisen terveydenhoidon puolella. Myös apteekki-sopimukset rajoittavat osaltaan lääkkeiden väärinkäyttöä. Toisaalta väärinkäyttäjät pyrkivät olemaan aina askeleen edellä palvelujärjestelmää löytäessään uusia lääkkeitä, joita he käyttävät päihtymistarkoituksessa, Aikio sanoo.

Sosiaalityöntekijä Mari Aikion työpäivä muodostuu asiakkaiden tapaamisesta ja paperitöistä. Päivittäin hän tapaa 4–8 asiakasta sekä erilaisia asiakkaisiin liittyviä verkostoja.

– Ihmiset hakevat apua elämänongelmiinsa, joihin liittyvät usein myös päihteet. Omaiset ja peliongelmaiset ovat myös keskeinen asiakasryhmä. Lisäksi aikaa kuluu puhelinkeskusteluihin asiakkaiden kanssa sekä tavoitteiden, suunnitelmien ja työn arvioinnin kirjaamiseen.

A-klinikalla sosiaalityöntekijä joutuu työssään tekemisiin alkoholin, pillereiden ja huumeiden ongelmakäyttäjien kanssa. Aikio sanoo, että yhteiskunnan medikalisoitumisesta huolimatta alkoholi on edelleen suurin ongelma.

– Varsinkin vanhemmat ihmiset hakevat omasta tahdostaan apua päihdeongelmaansa edelleen suhteellisen myöhään, vaikka suhtautuminen alkoholiin ja lääkkeisiin on ylipäätään yhteiskunnassa arkipäiväistynyt. Sen sijaan nuoremmalla sukupolvella kynnys hakea apua elämän ongelmiin on madaltunut.

Aikion mukaan uutena ilmiönä on lisääntynyt kipulääkkeiden käyttö päihtymistarkoitukseen ja kannabis on edelleen varsin suosittu huume nuorison keskuudessa. Bubrenorfiini (Subutex®) on syrjäyttänyt amfetamiinin, ja laissa määrätyn korvaushoidon alettua Rovaniemellä myös bubrenorfiinin käyttäjä on hakeutunut hoidon piiriin. Naisten määrä asiakkaista on edelleen kasvanut tasaisesti ja on nyt vakiintunut vajaaseen kolmannekseen asiakkaista.

Mari Aikio

- valmistui yhteiskuntatieteiden maisteriksi Lapin yliopistosta 1997
- työskennellyt erilaisissa päihdealan tehtävissä noin 15 vuoden ajan
- vuodesta 2004 lähtien sosiaalityöntekijänä Rovaniemen mielenterveys- ja päihdepalveluissa
- asiantuntijuusaloja etenkin päihdekuntoutus, päihdetyö ja riippuvuusongelmat

Päihdetyön suurimpia ongelmia ovat Aikion mukaan tällä hetkellä alan vähäiset resurssit ja jääminen muun palvelujärjestelmän jalkoihin. Hän jopa pohtii, katoaako päihdetyö julkisen terveydenhuollon puolelta kokonaan.

– Kannamme päihdetyössä huolta koko yhteiskunnan medikalisoitumisesta ja siitä, että mielenterveysongelmen taustalla oleva päihdeongelma jää usein huomaamatta tai päinvastoin. Toisaalta myös asiakkaat haluavat nopeita ratkaisuja elämänsä solmukohtiin. Vanhusten lisääntyneet riippuvuusongelmat tuovat omat haasteensa päihdekuntoutukselle ja peliongelman vuoksi hoitoa hakevien määrä on myös jatkuvassa kasvussa. Oma lukunsa on ennaltaehkäisevä työ ylipäätään. Päihdepsykiatrian piiriin kuuluvien tuettua selviytymistä tarvitsevien nuorten aikuisten määrä tulee entisestään kasvamaan.

Työpaikoilla puhutaan varhaisen puuttumisen mallista. Aikion mukaan malli on askel oikeaan suuntaan ja sen vaikutukset näkyvät jo päihdehuollossa.

– Monilla työpaikoilla on hyviä hoitoonohjaukselle ja selkeitä prosesseja. Käytännössä varhaisen puuttumisen malli näkyy siten, että vapaaehtoinen hoitoon hakeutuminen on lisääntynyt. Mitä varhemmin ongelmaan tartutaan sen parempi. Toisaalta päihdeongelman puheeksi ottaminen on edelleen varsin haasteellista monella työpaikalla.

Mari Aikion mukaan päihdeongelman kirjo on hänen uransa aikana moninaistunut ja työssä riittää edelleen haasteita eikä työ tekemällä lopu.

– Päihdeongelmasta toipumisessa ei ole olemassa yhtä tapaa, joten alalla tarvitaan erilaisia toimijoita ja väliintuloja. Osa lopettaa päihteiden käytön jopa ilman ulkopuolista apua. Päihdetyön ilmiöt muuttuvat yhteiskunnan mukana, mutta ihmisen kohtaaminen, avoin vuorovaikutus ja halu muutokseen pysyvät, Aikio sanoo.

Olli Tiuraniemi

*Kello on
yli kahdeksan
kampusbussin seisooessa
pysäkillä odottaen
viimeisiä matkustajia.
Väsyttää.
Lämmin peti piti hylätä
kolme tuntia etuajassa.
Siitä huolimatta
luennolle on päästävä.*

Kuva ja teksti:

Iiro Rautiainen

Matkailututkimuksen opiskelija

Lapin yliopiston taiteiden tiedekunta on väliaikaistiloissa remontin vuoksi.
Eri toimipisteiden välillä liikennöi tammi-helmikuussa kokeiluna kampusbussi.

OLLI TIURANIEMI

Luovalappi-verkosto voimaannuttaa

Immateriaalioikeuksista eli IPR-oikeuksista (intellectual property rights) puhutaan paljon, mutta harva tietää, mitä kaikkia oikeuksia esimerkiksi netissä olevaan valokuvaan liittyy.

Mitä ovat aineettomat oikeudet, siis oikeudet, joita ei voi esimerkiksi nähdä tai kosketella? Projektipäällikkö Annamari Turusen mukaan yrityksen aineetonta varallisuutta voivat olla mm. tekijänoikeudet, patentti, mallioikeudet tai tavaramerkki.

Turusen mukaan immateriaalioikeus on oikeuden alana jo varsin vanha. Ensimmäiset säännöt tekijänoikeuksista laadittiin 1400-luvulla. Suomen tekijänoikeuslaki on peräisin 1800-luvulta, ja Amerikassa karjaa on merkitty polttomerkillä eli brändätty jo vuosisatoja.

Immateriaalioikeudet käsitteenä on noussut suuren yleisön tietoisuuteen kuitenkin vasta vuosituhaten vaihteen jälkeen informaatioteknologian myötä. Esimerkiksi internet on mahdollistanut uusia tapoja kopioida ja levittää tuotteita, joiden tekijänoikeudet kuuluvat jollekin henkilölle tai yritykselle.

Monet yritykset joutuvatkin nykyään pohtimaan vaikkapa tilinpäätöstä tehdessään, miten siinä tulisi huomioida aineeton pääoma. Lisäksi yritykset joutuvat pohtimaan, miten ja missä vaiheessa yrityksen nimi ja yritykset tuottamat uudet innovatiiviset tuotteet ja palvelut tulisi suojata rekisteröimällä niille muun muassa tavaramerkki.

– Immateriaalioikeudet astuvat mukaan kuvaan heti, kun aineetonta pääomaa ryhdytään hallinnoimaan, Turunen kiteyttää.

Opetusta tarvitaan lisää

Immateriaalioikeutta opetetaan kaikissa Suomen oikeustieteellisissä tiedekunnissa. Lapin yliopistossa alaa opetetaan osana kauppaoikeutta. Paineita kuitenkin on Turusen mukaan myös siihen suuntaan, että ala saisi entistä enemmän painoarvoa tiedekunnan opetustarjonnassa.

Ala tarvitseekin kipeästi uusia osajia, sillä immateriaalioikeudet ovat lähes kaikkien yritysten arkipäivää. Jos yritykset eivät näe oikeuksiensa merkitystä, niin se voi vähentää yritysten kassavirtaa. Amerikassa ja Euroopassa alan merkitys on ymmärretty, mutta Suomessa ollaan vasta polun alussa.

– Oikeustieteiden tiedekunnassa tehtiin vuosi sitten keväällä tutkimus, jonka tärkein viesti oli se, että lappilaisien yrittäjien mielestä Lapissa on vielä aivan liian vähän immateriaalioikeuksien asiantuntijoita. Tietoa immateriaalioikeuksista tarvitsevat mm. juristit, yrittäjät, yritysneuvojat sekä projekti- ja kehittämisspäälliköt. Tutkimus kokonaisuudessaan löytyy varallisuus oikeuden instituutin kotisivuilta tai www.luovalappi.fi -sivustolta.

Turusen mukaan yrityksissä ei ymmärretä vielä sitä, kuinka läheisesti immateriaalioikeudet liittyvät yritysten tulonmuodostukseen. Immateriaalioikeuksilla voi siis tehdä rahaa. Varsinkin palvelualalla tulisi pohtia, miten ja missä määrin immateriaalioikeudet kuuluvat yrityksen toimenkuvaan: missä vaiheessa esimerkiksi uusi palvelutuote tulisi suojata ja lisensoida.

Jos Lappiin perustetaan osakeyhtiöpohjainen ammattikorkeakoulu, mietittäväksi tulee, miten koulutustuotteita voidaan muuttaa kassavirraksi. On ratkaistava, milloin ja millä keinoin uusi innovatiivinen koulutustuote on turvattava.

–Tällöin ratkaistavaksi tulee, koska idea muuttuu tuotteeksi, joka tarvitsee tuotesuojaa, patenttia tai tavaramerkkiä. Toisaalta jos yritys ei ehdi yksin vastata kysyntään, se voi lisensoida tuotteen ja lisätä sitä kautta yrityksen kassavirtaa.

Oletko koskaan miettinyt, että netissä oleva valokuva voi olla teos, joka on suojattu tekijänoikeudella? Vaikka valokuva ei yllä teoskynnnykseen, se saa aina kuitenkin suojaa valokuvateoksena. Valokuvaajalle kuuluvat oikeudet vaikuttavat esimerkiksi siihen, saako perinteisessä muodossa olevan valokuvan muuntaa digitaaliseen muotoon tai saako sen julkaista internetissä tai jossakin muussa mediassa. Valokuvaan saattaa lisäksi liittyä siinä esiintyvälle kuuluvia yksityisyydensuojaaan liittyviä oikeuksia tai valokuvan kohteen, esimerkiksi taideteoksen tekijälle kuuluvia oikeuksia.

Tanssii tähtien kanssa

TV-sarjojen yhteydessä puhutaan paljon formaateista. Esimerkiksi Tanssii tähtien kanssa perustuu tiettyyn formaattiin. Turunen kuitenkin sanoo, että TV-formaatit eivät ole tekijänoikeudella suojattavissa, koska ne eivät ylitä teoskynnnystä.

– Kaikista olennaisin kysymys onkin se, koska idea ylittää teoskynnnyksen. Formaattit eivät sitä tee, mutta niistä maksetaan korvauksia viihdealan sisäisten sopimusten perusteella.

Toisaalta on muistettava, että laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa suojaa tuotteita hyödyntäviä yrityksiä, joten miten tahansa toisen omaisuutta ei voi kohdella tai käsitellä.

Turusen mukaan tärkein piste on siis se, jossa idea muuttuu tuotteeksi. Eli yrityksen on osattava määritellä muun muassa se, missä vaiheessa tekijänoikeudet astuvat kuvaan mukaan tai milloin teoskynnnyks ylitetty.

– Teoskynnnyksen ylittymisen arvioinnissa olennaista on se, onko tarkasteltavana oleva teos tekijänsä luovan ja omaperäisen työn tulos. Omaperäisyysvaatimuksen kat-

Luovalappi-verkosto

Luovalappi-verkostohanke aloitti toimintansa elokuussa 2011. Verkoston kotipesänä toimii Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan varallisuus oikeuden instituutti ICLU, jonne verkoston koordinointi hankkeen päätyttyä keskittyy. Hanke päättyy maaliskuun lopussa 2012. Hankkeella on ESR-rahoitus Lapin ELY-keskuksen kautta.

- Verkosto pyrki edistämään luovien alojen osaamis- ja palvelujärjestelmän toimintaa Lapissa.
- Kehitystyötä tehdään kartoittamalla ja profiloimalla immateriaali-oikeuksien ja niihin liittyvän sopimustoiminnan osaamista.
- Verkosto kokoaa immateriaalioikeuksiin liittyvää tietoa ja järjestää alan koulutusta.
- Verkoston ydin muodostuu Lapin korkeakoulukonsernissa työskentelevistä aineettoman pääoman ja immateriaalioikeuden osaajista.
- Verkostoa rakennetaan myös alueen muiden organisaatioiden ja luovan alan yritysten tarpeisiin.

Liity mukaan verkostoon!

www.luovalappi.fi
[facebook.com/Luovalappi](https://www.facebook.com/Luovalappi)

sotaan yleensä täyttyvän silloin, kun kukaan muu kuin tekijä ei olisi samaan työhön ryhtyessään päätnyt samantyyppiseen lopputulokseen.

Luovalappi-verkosto

Annamari Turusen mukaan Luovalappi-verkoston merkitys Lapille on suurempi kuin mitä yleisesti on ymmärretty. Tieto sivustosta leviää kuitenkin hyvää vauhtia, esimerkiksi verkoston järjestämien verkostoitumisminärien avulla.

– Esimerkiksi Aalto-yliopistossa on immateriaalioikeuksien verkkosivut, joille on koottu tietoa alalta. Luovalappi-verkoston sivuille pyritään keräämään tiedon lisäksi alan osaajia, jotka tulevat toimimaan verkostomaisesti. Lisäksi pyrimme vuorovaikutteisuuteen eli sivuilla voi esittää kysymyksiä, joihin asiantuntijat vastaavat. Sivuston kehitystyö alkoi elokuussa 2011, ja keväällä hankkeen päätyttyä sivuston hallinnointi siirtyy oikeustieteiden tiedekunnan varallisuus oikeuden instituuttiin eli ICLUun, Turunen sanoo. ●

MIKA LUOMA-AHO ja TAPIO NYKÄNEN

Lestadiolaisuus ja p

Uskontoa ja politiikkaa ei voi erottaa toisistaan. Erottamisen sijasta uskonnon ja politiikan suhteita pitää tutkia ja pyrkiä ymmärtämään.

Yksi aikamme totuuksista on, että uskontoa ja politiikkaa ei tulisi sekoittaa toisiinsa. Tämä jo kliseeltä kuulostava väittäminen putoaa helposti ja usein sekä kotimaisten että ulkomaisten poliitikkojen suusta kuin itsestäänselvyytenä. Tällöin ajatellaan, että politiikka on oman kehänsä sisällä ja uskonto omansa, eikä näiden piirien sovi koskaan leikata toisiaan.

Ajatus on absurdi: politiikkaa ja uskontoa ei voi erottaa toisistaan. Poliittisia tekoja tehdään usein uskonnollisin perustein, politiikka itse voi muistuttaa uskontoa ja uskonnot ovat poliittisia monesta

Seurat Ranuan kristillisellä kansanopistolla kesällä 2010.

oliittinen teologia

näkökulmasta. Erottamisen sijaan uskonnon ja politiikan suhteita pitää tutkia ja pyrkiä ymmärtämään.

Lestadiolaisuuden politiikka

Lestadiolaisuus perustuu luterilaisen pietismin ja saamelaisen pastorin Lars Levi Laestadiuksen (1800–1861) hengelliselle perinnölle. Tänä päivänä Suomessa on vähintään 100 000 lestadiolaista. Lestadiolaisia seurakuntia on myös muissa Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Yhdysvalloissa. Liike on jakautunut useampaan haaraan, joista vanhoillislestadiolaiset edustaa

suurinta ja poliittisesti vaikutusvaltainta ryhmää. Lestadiolaiset tunnetaan konservatiivisista arvoistaan, suurista perheistään ja isänmaallisuudestaan.

Lestadiolaisuutta voidaan pitää Suomen uskonnollisena oikeistona: se edustaa yhtä kristillisen konservatismiin järjestäytyneitä muotoa maassamme. Lestadiolaisuuden politiikka on kuitenkin paljon muutakin kuin pelkkää Keskustan kannattamista eduskuntavaaleissa. Lestadiolaisuus politisoituu esimerkiksi vallankäytönä ja valtakamppailuna liikkeiden sisällä, tasapainotteluna maallisen esival-

lan ja Jumalan sanan välillä ja taisteluna lestadiolaisen identiteetin määrittelemisestä teologian ja etnisyyden suhteen.

Lestadiolaisuuden politiikan tutkimus on tärkeää juuri nyt, koska liike elää murrosvaihettaan. Uskonnollinen konservatismi on ahtaalla maallistuvassa suomalaisessa yhteiskunnassa. Tästä todistavat esimerkiksi julkisuudessa käydyt keskustelut naisten asemasta uskonnyhteisössä ja vanhoillislestadiolaisten niin sanotusta ehkäisykiellosta. Lisäksi julkisuudessa on puhuttu vanhoillislestadiolaisen liikkeen sisällä tapahtuneista lasten seksuaalisista

hyväksikäytöistä ja niin sanotuista hoitokokouksista, joissa uskonyhteisön jäseniä on ahdisteltu sielunhoidon nimissä.

Poliittinen teologia

Yksi hankkeemme teoreettisista kulmakivistä on poliittinen teologia. Lähestymistavan juuret ovat saksalaisen oikeusteoreetikon Carl Schmittin (1888–1985) vuonna 1922 julkaisemassa teoksessa *Politische Theologie*, jonka mukaan poliittiset käsitteet ovat teologisten käsitteiden maallistuneita vastineita. Toisin sanoin yhteisöjen teologiset (tai muuten todellisuuden perimmäiset luonnetta koskevat) käsitykset asettuvat harmoniaan poliittisten ajatusten kanssa.

Jotta ihmisen sosiaalinen todellisuus olisi johdonmukainen, on esimerkiksi Jumalan absoluuttista valtaa maallisella

alueella vastattava samankaltainen, ”kaikkivoipa” poliittinen suvereeni. Täten vanhoillilestadiolaisen teologian poliittisuudessa ei ole kyse puoluekannoista tai uskonnon ja politiikan tietoisesta ”sekoittamisesta” vaan käsitteellisestä koherenssista uskonnollisen ja poliittisen maailmankuvan välillä.

Poliittisen teologian lähestymistapa koskee muuten mitä tahansa metafyyssistä ajattelua: myös jäykällä ”luonnontieteellisellä” ateismilla on oltava poliittinen vastinpari, joka nojaa esimerkiksi ihmisen omaan kykeneväisyyteen ja järkeen. Toinen saksalainen, aikalaisemme Heinrich Meier erottaakin poliittisen teologian poliittisesta filosofiasta teoksessaan *Was Ist Politische Theologie?*. Poliittinen teologia rakentaa maailmankuvaansa uskolle – ei siis pelkästään uskonnoille, vaan sellaisille

asioille, joiden olemassaoloon on uskottava – siinä missä poliittinen filosofia perustaa omansa järjelle.

Maallistuneessa yhteiskunnassa, mikäli me nyt sellaisessa elämme, on melko ongelmattonta laskea kahdesta edellisestä jälkimmäisen varaan. Eikö järki ole kaiken hyvän ja oikean, totuuden mitta? Asia on hieman monimutkaisempi kuin miltä se aluksi näyttää. Jos ajatellaan vaikkapa maailmanpolitiikkaa, eikö olekin niin, että se on jaettu valtioihin? Onko kukaan koskaan nähnyt valtiota, yhtäkään niistä? Onko kukaan todennut sellaisen olemassaoloa empiirisin keinoin? Onhan meillä toki lippuja, karttoja, presidenttejä ynnä muita symboleita, mutta onko niiden takana valtiota? Valtiota, Suomea tai mitään muutakaan maailman maata, ei olisi olemassa, mikäli me emme uskoisi niiden

olevan olemassa. Mitään ”luonnollista” selitystä niiden olemassaololle ei ole. Jouduimme palaamaan poliittiseen teologiaan.

Lisää uskoa politiikkaan!

Meidän olisi aika hylätä uskonnon erottaminen politiikasta aikamme totuutena. Paljon puhutusta maallistumisesta huolimatta elämme yhteisöllistä elämäämme uskonasioiden ympäröimänä. Kysymys ei ole siitä, uskommeko me, vaan siitä, mihin me uskomme. Amerikkalainen teologi Michael Horton on sanonut, että kaikkein vaarallisinta metafysiikkaa on sellainen, joka teeskentelee olevansa jotakin muuta kuin metafysiikkaa.

Kaikenlaisten uskomusten, uskontojen ja politiikan kohtaamisen tutkimus on tärkeää paitsi poliittisen kanssakäymisen myös itseymmärryksen kannalta. On

hyvä silloin tällöin kysyä, millaisiin uskomuksiin oma maailmamme perustuu. Mihin uskomme, kun uskomme valtioon ja sen lainsäädäntöön? Tai miten talouden lakien pakottavuuteen uskomisen poikkeaa uskonnolliseen lakiin uskomisesta?

Lestadiolaisuuden suhtautuminen omaan poliittisuuteensa on ambivalenttia. Esimerkiksi vanhoillislestadiolaisen liikkeen piirissä halutaan pitää politiikka ja ”uskominen” kahdessa eri ”valtakunnassa”, vaikka liike yhtä aikaa ottaa aktiivisesti kantaa moniin arvokysymyksiin nimenomaan uskonnollisiin syihin vedoten. Osin ristiriita selittyy käsitteiden merkityksellä: politiikka vanhoillislestadiolaisuudessa edustaa usein puoluepolitiikkaa ja sen piirissä tapahtuvaa valtakamppailua, jonka ei haluta hajottavan uskon yhteisön rivejä. Muut yhteiskunnal-

liset aktiviteetit – kuten kuuliaisuus esivallalle, osallistuminen ja työnteko – ovat kristityn velvollisuuksia, eivät politiikkaa. Juuri tämä on poliittista teologiaa puhuttaimmillaan. ●

**Artikkelin kirjoittajat, yliopistonlehtori
Mika Luoma-aho ja tutkija Tapio Nykänen,
toimivat hankkeessa tutkijoina.**

Lapin yliopistossa on tutkittu vuodesta 2010 lähtien Suomen Akatemian rahoittamana lestadiolaisuuden politiikkaa. Tutkimushanke on politiikkatieteellistä pioneeritutkimusta. Hankkeen tutkijat julkaisevat tänä ja ensi vuonna useita aihetta käsitteleviä tutkimuksia. Keväällä ilmestyy mm. Aini Linjakummun tutkimus vanhoillislestadiolaisuuden 1970-luvun hoitokokouksista.

Kelle kuulut, A N T

Antarktisen valo pysähdyttää, kertoo siellä useasti käynyt Alan D. Hemmings. Tällä kertaa taustalla on pohjoinen valo: Hemmings vieraili syksyllä Rovaniemellä Pohjoisen ympäristö- ja vähemmistöoikeuden instituutissa (PYVI) tutustuen arktisen alueen tutkimukseen ja ajankohtaisiin kansainvälisiin kysymyksiin. PYVIN johtajan Timo Koivurovan kanssa Hemmings on tehnyt ympäristöoikeudellista tutkimusyhteistyötä jo pitkään.

ARKTIS?

Tämä on kysymys, johon Antarktis-asiantuntija Alan D. Hemmings toivoo kansainväliseltä yhteisöltä vastausta.

On vuosi 1982, ja nuori biologi Alan D. Hemmings on vastikään nimetty brittiläisen Antarktis-tutkimusaseman päälliköksi. Etelämantereella hän on ollut jo reilun vuoden brittiläisen Antarktis-ohjelman työntekijänä, ja valmistella on väitöskirja kihujen käyttäytymisestä.

Falklandin sota kuitenkin mullistaa tutkijan arjen. Argentiina miehittää Falklandinsaaret, joiden kautta tutkimusaseman viestiliikenne on kulkenut. Aseman päällikkönä Hemmingsin talvi kuluu hoitaessa aseman viestiliikennettä mitä monimutkaisimmin ratkaisuin.

Nuo talvikuukaudet antoivat sykäyksen siihen, että biologi Hemmingsistä tuli Antarktista koskevan kansainvälisen oikeuden, kansainvälisen politiikan ja ympäristöhallinnon asiantuntija Hemmings.

– Kokemus vakuutti minut siitä, että biologian ja geologian lisäksi napa-alueiden tutkijoiden tulee kiinnittää huomiota kansainvälisiin suhteisiin ja geopolitiikkaan, sillä ne eivät kuitenkaan pysy napa-alueiden ulkopuolella, hän muistelee.

Hallinnointijärjestelmä kaipaa uudistusta

Palattuaan kaksi- ja puolivuotiselta Antarktiks-komennukselta Alan D. Hemmings teki väitöstutkimuksensa kihujen käyttäytymisestä ja lisääntymisevoluutiosta, mutta jo 1980-luvun lopussa hänen kiinnostuksensa siirtyi biologiasta Antarktiks-hallinnointiin. Tuolloin pyrittiin päättämään, voidaanko mantereella sallia kaivostoiminta

tai öljynporaus vai onko se liian tuhoisaa ympäristölle olakseen oikeutettua. Tuloksena oli kansainvälinen ympäristönsuojelusopimus, joka kieltää mineraalivarantoihin liittyvän toiminnan Antarktiksella vuoteen 2048 saakka lukuun ottamatta tieteellistä tutkimusta.

Nykyisin itsenäisenä konsulttina ja neuvonantajana työskentelevä Hemmings toteaa parinkymmenen vuoden takaisen debatin kuvastavan hyvin alueen hallinnoinnin ydinkysymystä. Kuinka Antarktisen ulkopuolella voidaan päättää alueen tulevaisuudesta siten, ettei päätöksenteko ole ympäristölle tuhoisaa, kansainvälisesti epäoikeudenmukaista tai tee maailmasta vaarallisempaa paikkaa?

– Pahin ennuste on, että tulevaisuutta pääsisivät dominoimaan ne, jotka hakevat alueen mineraali-, matkailu- tai geenimahdollisuuksista vain suoria taloudellisia hyötyjä seurauksista välittämättä. Nyt olisikin aika aloittaa kokonaisvaltainen kansainvälinen keskustelu Etelämantereen hallinnointijärjestelmän uudistamisesta, Hemmings tähdentää.

Nykyinen hallinnointijärjestelmä, niin kutsuttu Etelämanter-sopimusjärjestelmä, ei hänen mukaansa enää vastaa alueen nykyisiin ja tuleviin haasteisiin. Järjestelmän pohjana on vuonna 1959 solmittu Etelämanter-sopimus, joka rauhoittaa eteläisen 60. leveyspiirin eteläpuolella olevan alueen vain tutkimuskäyttöön, ikään kuin ihmiskunnan yhteiseksi omaisuudeksi. 1960–1990-luvuilla kansainvälisoikeudellisia sopimuksia on tehty lisäksi alueen

PETER PROKOSCH www.prida.no/photo.lib

hylkeiden, kasvillisuuden, meren eliöiden ja ympäristön suojelusta, ja yhdessä sopimukset muodostavat Eteläman-
ner-sopimusjärjestelmän.

– 1950-luvulla sopimus oli hyvin innovatiivinen. Ennen sopimusneuvotteluja seitsemän valtiota – Argentiina, Australia, Chile, Iso-Britannia, Norja, Ranska ja Uusi-Seelanti – oli tehnyt aluevaatimuksia tietyistä Antarktiksensa osista. Lisäksi Yhdysvallat ja Neuvostoliitto eivät hyväksyneet muiden vaatimia ja suunnittelivat omia vaatimuksiaan. Käytännössä Eteläman-ner-sopimuksella sovittiin, että aluevaatimuksista ollaan eri mieltä ja että ne laitetaan sivuun. Näin Antarktiksella vältettiin kylmä sota, Hemmings kertoo.

Järjestelmää ei ole kuitenkaan kehitetty kahteenkymmeneen vuoteen, vaikka maailma on muuttunut.

– Viisikymmentä vuotta sitten teknologiset ja taloudelliset resurssit rajoittivat sitä, mitä Antarktiksensa erittäin ankarissa olosuhteissa pystyi tekemään ja kuinka kauan siellä saattoi oleskella. Yksittäiset toimijat eivät voineet tehdä siellä mitään.

Teknologisen kehityksen seurauksena Antarktista eivät enää luonnostaan suojaa etäinen sijainti ja sää.

– Antarktiksella toimii jo noin 50 valtiota ja tieteellisen tutkimuksen lisäksi siellä muun muassa kalastetaan, matkaillaan ja etsitään eliökunnasta uusia kaupallisesti hyödynnettäviä geneettisiä ja biologisia mahdollisuuksia. Valtioiden lisäksi toimijoina on muun muassa monikan-
sallisia yrityksiä, Hemmings summaa.

Nationalismista yhteisvastuuseen

Mutta yksi asia on ennallaan: on ratkaisematta, kuka omistaa Etelämantereen. Alan D. Hemmings ei usko, että aluevaateiden ja suvereniteetin tarkastelua pystytään enää lykkäämään loputtomiin.

– Oma ehdotukseni on, että valtioiden tulisi haudata kuvitelmansa Antarktiksensa kansallisesta omistuksesta. Tavallaan Eteläman-ner-sopimusjärjestelmä on jo luonut vaihtoehdon sille: se on kollektivisoinut vastuun ja alue on usean valtion yhteishallinnassa. Nyt pitäisi alkaa etsiä yhteishallinnalle muodollista mekanismia, jossa ei olisi nykyisen sopimusjärjestelmän ongelmia.

Nykyjärjestelmän kipupisteinä Hemmings mainitsee

esimerkiksi sen, että yksittäisissä sopimuksissa on keskinäisiä epäjohtonmukaisuuksia ja myös järjestelmän oikeudenmukaisuudessa on parantamisen varaa. Järjestelmään on tehty uusia sopimuksia silloin kun Antarktiksella on havaittu uudenlaisen toiminnan mahdollisuuksia. Käytännössä Eteläman-ner-järjestelmän ovat valmistelleet siihen kuuluvat valtiot, joita on nykyisin noin neljäsosa maailman kaikista itsenäisistä valtioista.

– Olisi demokraattisempaa, jos sopimuksen alasta kiinnostuneet valtiot voisivat osallistua valmisteluun alusta lähtien ja siten vaikuttaa lopputulokseen eivätkä vain liittyä valmiiksi neuvoteltuun järjestelmään. Esimerkiksi suurella osalla kehitysmaita ei ole ollut todellista mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon.

Järjestelmä ei ole myöskään irrallaan poliittisista intresseistä, vaikka moni niin haluaa uskoa.

– Vaikka sopimukset puhuvat kansainvälisen tutkimusyhteistyön puolesta, on Etelämantereella todellisuudessa vain kaksi yhteistä tutkimusasemaa. Muut lukuisat asemat toimivat pohjimmiltaan yhden valtion lipun alla, ja valtiot ovat sijoittaneet ne suhteessa omiin ja muiden aluevaatimuksiin. Näin asemat ovat kansallisen geopolitiikan ilmauksia. Valtioiden on myös käyttäneet tiedettä ikään kuin geopolitiittisena kätkönä: Antarktiksensa tutkimukseen on annettu monissa maissa hyvin rahoitusta, koska valtiot ovat halunneet pysyä kärryillä alueen tapahtumista, Hemmings arvioi.

Hän toki myöntää, että valtioille alueellisista oikeuksista luopuminen on suuri kysymys. Kaikki aluevaatimuksia esittäneet maat uskovat vaateisiinsa edelleen, joten matka on pitkä.

– Keskustelu olisi kuitenkin aloitettava, sillä kestää vähintään vuosikymmenen valmistella kansainvälinen sopimus alusta loppuun. Kaivostoiminta tai massaturismi ei kuulu Antarktiksensa lähitulevaisuuteen, mutta parinkolmenkymmenen vuoden päästä tilanne voi olla aivan toinen, jos Antarktiksensa mineraalien louhinnasta tulee taloudellisesti kannattavaa, turismi jatkaa toimialana kasvuaan tai jos useat valtiot vetäytyisivät nykyjärjestelmästä omien itsekkäiden intressiensä toteuttamiseksi. Viime vuosikymmeninä vastaavanlaista kehitystä on nähty arktisella alueella: sama voi myöhemmin tapahtua Antarktiksella. ●

Urheiluhulluksi kasvanut

Jääkiipeily ei ole ihan tavallisimpia lahjoja 60 vuotta täyttävälle. Viestintäpäällikkö Olli Tiuraniemi ehtikin jo epäillä, halutaanko hänestä päästä eroon. Me työkaverit sen sijaan ajattelimme, että Olli selviää kyllä kiipeilystä, onhan hän iästään huolimatta porukan kovakuntoisin.

– Olen sitä ikäluokkaa, joka on pienestä pitäen tehnyt halkoja ja pöllejä, heinätöitä ja sonnanajoa, fyysisiä maatalon töitä, Olli kuvailee lapsuuttaan Rovaniemen Jaatilassa.

Koulussa liikunta ja voimistelu olivat kymppenä. Säännölliseksi liikunta muuttui kuitenkin vasta vuosituhannen vaihteessa. Olli alkoi kirjoittaa pakinoita Uuteen Rovaniemeen ja lehden haastattelussa hän puolihuolimattomasti sanoi vielä joskus juoksevana maratonin.

– Torkon Markku soitti välittömästi, että mitä jokivarren mies lupaa lehdessä, se on pidettävä.

Olli lopetti saman tien tupakanpolton ja juoksi ensimmäisen puolimaratoninnsa jo parin viikon päästä. Säännöllisyyttä kuvaa hyvin nykyisin vuosittain kertyvät kilometrit, joihin kuuluu tuhat kilometriä kävelyä, tuhat juoksua ja tuhat hiihtoa.

– 50-vuotiaasta 60-vuotiaaksi on joka vuosi ollut tunne, etten ikinä ole ollut näin hyvässä kunnossa.

Hieman yllättäen maraton on osoittautunut yhteisölliseksi lajiksi. Olli on jo seitsemättä vuotta Rovaniemi Marathonin kilpailunjohtaja ja kehuu vuolaasti porukan hyvää henkeä. Yhteisten sunnuntaienkien lisäksi juoksuun hurahtaneet tekevät maratonmatkoja ympäri maailmaa. Viimeksi juostiin Havannassa.

Alussa Olli pyrki aina parantamaan aikaa, mutta viime vuosina hän on ymmärtänyt, että aikaa tärkeämpää on kokonaisuus: eheä ja tasapainoinen juoksu, jossa olo on hyvä maaliviivan ylittämisen jälkeenkin. Maratoonari on jopa asettanut itselleen puolitosissaan ”nopeusrajoituksen” eli alle 4,5 tunnin ei saa juosta.

– Olen luonteeltani aika nopea, joten minulle sopii hidas liikunta. Se opettaa pitkäjänteisyyttä ja kärsivällisyyttä, tietynlaista sitkeyttä. Juoksussa mennään kilometri kerrallaan ja töissä tunti kerrallaan.

Toisaalta Olli on leikitellyt myös ajatuksella neljän tunnin rajan rikkomisesta. Se edellyttäisi kuitenkin tiukempaa treenausta, mihin ei nyt ole aikaa. Tähän mennessä parhaan aikansa – 4 tuntia 5 minuuttia – Olli juoksi New Yorkin maratonilla, jota hän kuvailee yhdeksi parhaista juoksuistaan. Matka taittui lähes hurmiossa miljoonan katsojan kannustaessa.

Marjo Laukkanen

ARTO LIITI

> Ollin linkit

www.rovaniemimarathon.com – Rovaniemi Marathonin kotisivut
www.juoksija-lehti.fi – kestävyysurheilun ja kuntoilun erikoislehti
www.aimsworldrunning.org – tietoa maailman maratoneista

MINNI HAANPÄÄ • MARIA HAKKARAINEN • SANNA KYyrÄ • JAANA OJUVA

Ennakointi

osaksi matkailun arkipäivää

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin käytäväpuheissa on viime aikoina vilahdellut usein sana **ennakointi**. Kehittämishankkeissa, tutkimusseminaareissa ja koulutustoiminnassa ennakoidaan.

Lisäksi ennakointi ollaan instituutissa nostamassa päivitettävänä olevan strategian yhdeksi keskeiseksi painopisteeksi.

Mutta mistä on kysymys, kun ennakointia integroidaan tutkimustoimintaan?

Hankesuunnittelija Sanna Kyyrä tiivistää ennakkoinnin olevan tietoa, taitoa ja – ennen kaikkea – oikeaa asennetta tulevaisuuden tekemiseen. Se on nykyhetken ilmiöiden havainnoimista, niiden ymmärtämistä sekä tulevaisuuden uusien tuulien ja kehityssuuntien haistelemista. Samalla se on myös tulevaisuuden epävarmuuden sietämistä, yhteistyöverkoston hyödyntämistä ja monenlaista varautumista maailman muutoksiin.

Ennakointi yhdistetään usein virheellisesti ennustamiseen, kristallipalloihin ja kallispalkkaisiin konsultteihin. Kysyttäessä asiasta tarkemmin matkailututkijoilta aiheen moninaisuus avautuu asiasta tietämättömälle paremmin.

– Ennakointi on moniulotteinen teema, sitä ei voi kuvata pelkästään yhdellä lauseella, toteavat matkailun assistentti Maria Hakkarainen ja matkailun liiketoimintaosaamisen yliopisto-opettaja Minni Haanpää.

Hakkarainen jatkaa, kuinka esimerkiksi heikko signaali voi ensi alkuun tuntua helpolta käsitteeltä, ja ajatus signaalien metsästämisestä ympäröivästä yhteiskunnasta hauskalta. Ilman syvempää teoreettista ymmärrystä metsästys ei kuitenkaan tuota tulosta. Tuloksekkaan tutkimustoiminnan mahdollistamiseksi on hallittava keskeiset ennakoimiseen liittyvät ilmiöt ja käsitteet, kuten trendit, megatrendit, heikot signaalit ja skenaariot.

Ennakointi avaa uusia yhteistyömahdollisuuksia

Ennakkoinnin teemaan on pureuduttu muun muassa opin- näytetöiden ja teemaseminaarien myötä. Keskeisiä käsitteitä ja tutkimusaiheita esiteltiin hankkeiden voimin syksyllä 2011 kandidaattityötään aloitteleville opiskelijoille. Tarjolla olevien tutkimusteemojen kirjo oli laaja – ulottuen aina kaivosten ja matkailun yhteensovittamisen mahdollisuuksista yrityksen ajallisen ennakoitijänteen hahmottamisen vaikeuteen. Kandiseminaarissa pilotoitiin myös täysin uudenlainen malli opinnäytesyhteistyöstä, kun Rovaniemen ammattikorkeakoulun opiskelijat esittelivät omia matkailun turvallisuuteen liittyviä töitään kandiopiskelijoille.

Opinnäytetöiden ohella ennakointi on tuonut uusia ja kaivattuja sisältöjä matkailun oppiaineen ja koko instituutin osaamiseen. Matkailututkimuksen henkilökunta osallistui esimerkiksi joulun alla järjestetyn Matkailun

aluetalousvaikutukset -seminaarin suunnittelemiseen tuoden esille oppiaineen tiedon tarpeet sekä tutkijoiden omia tutkimusintressejä. Päivä tarjosikin ainutlaatuisen mahdollisuuden yhteistyön tiivistämiseen hankkeiden, tutkimushenkilökunnan, asiantuntijoiden ja lappilaisten matkailualueiden edustajien kesken.

– Hienoja, sekä matkailututkimusta että elinkeinoelämää hyödyttäviä tutkimusavauksia on tarjolla monia, ja on motivoivaa lähteä viemään niitä hankeyhteistyössä eteenpäin, Haanpää sanoo.

Ennakointisparrausta matkailutoimijoille

Parhaimmillaan ennakointi on myös luonnollinen osa kaikkien lappilaisten matkailutoimijoiden arkea. Tämä taas edellyttää sitä, että alueen matkailutoimijat perehdytetään ennakointiin. Instituutin hanketoiminnan avulla ennakointiosaamista viedään matkailualueille ns. ennakointisparrauksen avulla. Kukin hankkeessa mukana oleva matkailualue on itse valinnut koulutuksensa erityis- teeman, johon sparrauksessa keskitytään. Vaikka työtä koordinoi hankerahalla työskentelevä kehittäjä, korostaa Kyyrä opettajan tai tutkijan tärkeyttä matkakumppanina.

Sparraukseen osallistunut Hakkarainen kuvailee menetelmän antoisaksi yhteistyömuodoksi hankkeiden, tutkimuksen ja opetuksen välillä. Tapaamisissa saa hetkeksi unohtaa opettajan roolin ja voi kartuttaa omaa osaamistaan niin tutkimusintressien kuin opetusmenetelmien osalta.

– Lisäksi sain uusia ideoita esimerkiksi ryhmätyö- ja luennointimenetelmiin, joita voin hyödyntää sekä opetuksessa että tutkimustyössä, Hakkarainen sanoo.

Keskustelu ennakkoinnista Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutissa jatkuu. Käytävillä ei näy kristallipalloja eikä konsultteja – mutta sen sijaan sieltä löytyy roppakaupalla tietoa, taitoa ja oikeaa asennetta. ●

Minni Haanpää ja Maria Hakkarainen työskentelevät matkailututkimuksen oppiaineessa. Sanna Kyyrä työskentelee Ennakkoinnista kilpailukykyä Lapin matkailulle -hankkeessa (EAKR, Lapin liitto) ja Jaana Ojuva Matkailutieto toimialan kilpailukykytehtijänä – matkailutiedon popularisointi -hankkeessa (ESR, Lapin ELY).

Teemavuosi: potkua järjestöille

- LYYllä on menossa ainejärjestöjen teemavuosi.
- Sitä varten on lanseerattu järjestöchallenge.
- Challengessa ainejärjestöt haastavat toisiaan, ja pisteitä ropisee erilaisten tapahtumien järjestämisestä.

Intoa ja ideoita täynnä

Lapin yliopiston ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana tämän vuoden toimiva Micke Kari pursuaa intoa uudessa tehtävässään. Hän haluaa jättää oman jälkensä LYYn historiaan.

Karin tavoitteena on tuoda etäiseksi koettua ylioppilaskuntaa lähemmäs opiskelijoita. Puheenjohtaja toivoo, että voisi käyttää kolmasosan ajasta tärkeiksi kokemiensa asioiden hoitamiseen. Hän haluaisi esimerkiksi hankkia yhteistyökumppaneita, joiden tuella järjestettäisiin tapahtumia. Näin rahaa jäisi paremmin tulevaisuuden suunnitteluun.

LYYn tunnetuksi tekemisen lisäksi Kari haluaa vahvistaa opiskelijoiden me-henkeä, että eri aloja opiskelevat tulisivat paremmin juttuun keskenään. Käynnissä on ainejärjestöjen teemavuosi, ja jokainen LYYn hallituksen jäsen on kahden ainejärjestön kummi. Se luo viestikanavaa opiskelijoiden suuntaan.

LYY on vahvistanut näkyvyyttään sosiaalisessa mediasa, ja asioista tiedotetaan tuoreeltaan Facebookissa. Myös Lapin ylioppilaslehteä on Karin mukaan tarkoitus kehittää sisällöllisesti. Muissa ylioppilaskunnissa lehti ja verkkosivut ovat ahkerammassa käytössä kuin Lapissa.

Espoosta kotoisin oleva Kari opiskelee oikeustieteitä toista vuotta. Kimmokkeen ylioppilaskuntatyöhön sai opiskeltuaan vuoden Rovalassa.

– Opiskelijoiden kanssa mietittiin asioita, jotka ovat pielessä. Harmitti, kun oikein mitään ei voinut tehdä. Sen sijaan LYY on paikka, missä voi vaikuttaa.

Pohjaa nykyiselle tehtävälle antoi ainejärjestö Artiklan viimevuotinen puheenjohtajuus. Kari myöntää olevansa innokas ja tiedostaa, että voi aluksi saada hymähtelyjä osakseen. Hän kun haluaa olla monessa mukana.

– On hyvä tapa, että LYYn puheenjohtaja saa osallistua erilaisiin yliopiston kokouksiin. Hienoa, että tietoa ei pantata, Kari kiittelee.

Ainejärjestöjen lisäksi toinen LYYn vuoden teema on kuntavaalit. LYY ei ole ollut aiemmin vaaleissa juuri esillä, mutta nyt profiilia on tarkoitus nostaa.

– Pitää olla esillä ja saada opiskelijoiden ääni kuuluviin. Onneksi LYYn hallituksessa moni on kiinnostunut politiikasta, joten se helpottaa hommaa.

Karin mukaan LYYn tilanne on hyvä, näköpiirissä ei ole taloudellisia tai muitakaan mörköjä. Sen sijaan hän on huolissaan opiskelijoiden stressiperäisten oireiden kasvusta.

– Jatkuva painostus nopeampaan valmistumiseen ja tulostavoitteisiin sekä opintotuen ehtojen kiristäminen eivät voi olla vaikuttamatta opiskelijoiden hyvinvointiin. Vielä ei ole liian myöhäistä tehdä sialle jotain. Opiskeluaika on tärkeää verkostoitumisen kannalta, puheenjohtaja muistuttaa.

Kari korostaa, että yliopistolle asetetut tavoitteet opiskelijoiden suorittamista opintopisteistä eivät tule itsestään. LYY voi vaikuttaa opiskelijan arkeen ja siksi sen mielipidettä kannattaa kuunnella.

Kosteus- ja homeongelmista aiheutuvat korvausvastuut

Kosteus- ja mikrobivaurioita esiintyy merkittävässä osassa sekä julkisia että yksityisiä rakennuksiamme. Ongelmat eivät johdu aina rakennusten iästä – myös nuorissa rakennuksissa on kosteus- ja homevaurioita.

Ympäristöministeriön luotsaamien kansallisten home-talkoiden tietojen mukaan joka toisessa rakennuksessa on merkkejä ylimääräisestä kosteudesta ja 15–20 prosentissa rakennuksista home uhkaa käyttäjien terveyttä. Välitön kosteus- ja homevaurioiden korjaustarve on noin 250 000 pientalossa, 8 000 kerrostalossa, 1 300 koulussa ja noin 15 prosentissa hoitoalan rakennusten pinta-alasta. Yliopistorakennukset eivät ole poikkeus tästä todellisuudesta.

Yliopistorakennuksille on tyypillistä, että niiden tiloissa oleskelee ihmisiä sekä tilapäisesti ja lyhyitä aikoja kerrallaan (opiskelijat) että vakituisesti ja koko työpäivän ajan kerrallaan (työntekijät).

Julkisten rakennusten kosteusvaurioihin liittyy samanlaisia korvausvastuuta koskevia vastuusuhteita kuin yksityisiinkin rakennuksiin. Yksityisesti omistettujen rakennusten tiimoilta kyse on useimmiten ostajan ja myyjän välisestä kiinteistökauppariidasta, jossa riidellään hinnanalennuksesta tai kaupan purusta. Julkisten rakennusten kohdalla haasteena on vaurioiden korjaamisen lisäksi ylipäättään ongelman hallinnoiminen; miten ongelmaan reagoidaan organisaatiossa, kun kyse on ”ei-kenenkään” omasta rakennuksesta, jonka korjaamista koskeva rahoitus on perusteltava niukoista resursseista kiinni pitävälle, yleensä rakennuksen käyttäjistä erilliselle päättäjätaholle.

Juridisesti julkisten rakennusten (koulut, päiväkodit jne.) kohdalla tilanne on usein sellainen, ettei haittoja ja vahinkoja kärsivän henkilön ja vastuutahon välillä ole sopimussuhdetta. Tällöin rahallisen korvauksen saaminen on aina vaikeaa. Korvausvastuu saattaa kuitenkin olla esim. urakoitsijalla rakennusurakan tilaajaa kohtaan ja vuokranantajalla vuokralaista kohtaan. Vastuusuhteet voivat olla päällekkäisiä ja kussakin vastuusuhteessa on tarkasteltava erikseen, täytyvätkö juuri siinä korvausvastuun edellytykset. Korvausvastuu perustuu yleisimmin vastuuseen haettavan tahon tuottamukselle.

Työnantajalla on työturvallisuuslain 8 §:n mukaan yleinen velvollisuus huolehtia tarpeellisilla toimenpiteillä työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Työturvallisuuslain määräysten rikkominen on rikosoikeudellisesti rangaistavaa työturvallisuusrikkomuksena tai -rikoksena. Työnantajalla on myös yleinen vahingonkorvauslakiin perustuva korvausvelvollisuus tuottamuksella

työntekijälle aiheuttamastaan vahingosta.

Korvausvastuu edellyttää tuottamusta eli huolimattomuutta, joka tarkoittaa sitä, että työnantaja ei ole ollut niin huolellinen kuin mitä kohtuudella siinä asemassa olevalta voidaan edellyttää. Lisäksi aiheutunut vahinko tulee pystyä osoittamaan toteen. Kosteus- ja mikrobivauriotapauksissa korvausvastuu voisi olla mahdollinen, jos työnantaja ei selkeästi vaurion olemassa olosta huolimatta ryhdy toimenpiteisiin terveyshaitan poistamiseksi ja tästä aiheutuu työntekijälle vahinkoa. Tällaisia korvaustuomioita ei tietävästi ole Suomessa annettu.

Ympäristöministeriön viisivuotisissa, kosteus- ja homeongelmiin monin tavoin puretuissa kosteus- ja home-talkoissa on yhtenä hankekokonaisuutena Senaatti-kiinteistöjen johdolla toimiva hanke homeongelmien ratkaisemiseksi valtion kiinteistöissä. Hankkeen tavoitteena on saada testattua Senaatti-kiinteistöjen sisäilmaongelmatilanteiden toimintamallit ja siirrettyä ne koko Senaatin organisaatioon sekä saada kaikki Senaatin ja pitkällä tähtäimellä koko valtion kiinteistöt säännöllisten kuntotutkimusten ja ohjeistetun kiinteistöhuollon piiriin. Hankkeen lopullisena tavoitteena on ennakoiva korjaaminen ennen ongelmien syntyä.

Hankkeessa testataan parhaillaan sisäilmaongelmatilanteiden toimintamalleja ja haetaan palautetta käyttäjiltä. Myös kiinteistöjen säännöllisten kuntotutkimusten ohjeistus on parhaillaan laadinnassa. On hyvin toivottavaa, että hankkeessa aikaan saatavat tulokset siirretään ripeästi käyttöön myös yliopistokiinteistöissä.

Tiina Koskinen-Tammi

Asianajaja,
oikeustieteen tohtori,
varatuomari

Asianajotoimisto
Alfa Oy

Väitökset

www.ulpland.fi/uutisarkisto

Laadukas edunvalvonta perustuu yksilön oikeuksiin

Oikeustieteen maisteri, varatuomari Johanna Tornberg selvittää väitöstutkimuksessaan, mitä oikeudellinen laatu on holhousviranomaisen toiminnassa. Hän tutkii etenkin maistraattien todellisia työprosesseja niissä tilanteissa, kun henkilölle määrätään edunvalvoja ja kun edunvalvontavaltuutukset vahvistetaan. Lisäksi tutkimuksessa analysoidaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä arvioidaan, miten järjestelmää tulisi jatkossa kehittää.

Tutkimuksen mukaan suomalainen edunvalvontajärjestelmä perustuu edelleen päämiehen vahvaan kontrolloimiseen. Edunvalvontaa koskeva lainsäädäntö ei tue riittävästi edunvalvonnan lievimpiä muotoja. Erityisesti tilanteissa, joissa henkilö tarvitsisi vain tukea ja apua edunvalvojaltaan, lainsäädäntö aiheuttaa sen, ettei se käytännössä ole mahdollista.

– Edunvalvojan on aina ilmoitettava pankille, saako päämies käyttää tiliään itse vai edunvalvojan kanssa vai onko käyttöoikeus vain edunvalvojalla. Tilannetta koskevaa säännöstä ei ole holhoustoimilaissa sidottu edunvalvojan tehtävään. Ilmoitus on tehtävä, vaikkei edunvalvojan tehtävään kuuluisi päämiehen raha-asioiden hoitamista, Tornberg kertoo.

Lain soveltamisessa on myös kirjavuutta. Päämiehen kuulemistilanteissa tämä kirjavuus on tullut esille niin oikeuskäytännössä kuin edunvalvojen toiminnassa.

– Karkein esimerkki on tilanne, jossa edunvalvoja ei kuullut päämiestään harkitessaan tämän kodin myymistä. Myöskään maistraatti ei kuullut päämiestä edunvalvojan hakiessa lupaa kodin myymiseen, Tornberg mainitsee.

Tornberg painottaa, että koska edunvalvonta puuttuu henkilön itsemääräämisoi-
keuteen, tulisi päämiehen edun olla kaiken

toiminnan lähtökohta: on sitten kysymys lainsäädännön ja hallinnon kehittämisestä tai päämiestä koskevasta yksittäisestä asiasta, joka ratkaistaan maistraatissa.

– Lainsäädännön ja järjestelmän uudistuksissa tuleekin kiinnittää erityistä huomiota siihen, mitkä ovat kaavailtujen muutosten todelliset vaikutukset päämiehen ja hänen etujensa ja oikeuksiensa kannalta.

Tornberg selvitti edunvalvontaan liittyviä maistraattien työprosesseja maistraateille suunnatun kyselytutkimuksen avulla. Lisäksi hän kartoitti, millaisia työprosessien ja niiden järjestyksen tulisi olla lainsäädännön mukaan. Tutkimus luokki kokonaiskuvaa edunvalvonnan työprosesseista maistraateissa. Edunvalvojan määräämistä ja edunvalvontavaltuutuksen vahvistamista tarkasteltiin menettelyn kohteena olevan henkilön ihmis- ja perusoikeuksien näkökulmasta.

Väitös 20.1.2012

Johanna Tornberg: *Edunvalvonta, itsemääräämisoikeus ja oikeudellinen laatu*

Kunnanjohtajan liikkumavara

Hallintotieteen maisteri Jaana Leinonen tarkastelee väitöstutkimuksessaan kunta-johtamista kunnanjohtajien näkökulmasta. Erityisesti hän pohtii johtamisen liikkumavaraa: millaisia vapauksia ja mahdollisuuksia kunnanjohtajalla on hoitaa työtään käytännössä.

Leinosen mukaan kunnanjohtajan liikkumavaraan vaikuttaa eniten kunnanjohtajan ja kunnan luottamushenkilöorganisaation, erityisesti luottamushenkilöjohdon välinen suhde.

– Keskeistä on luottamushenkilöorganisaation ja -johdon osaamistaso, aktiivisuus sekä yhteistyökyky ja -halukkuus. Toisaalta kunnanjohtaja voi myös itse rakentaa ja vahvistaa liikkumavaraansa vah-

van asiaosaamisen avulla tai soveltamalla poliittista älykkyyttä, tutkija korostaa.

Käytännössä johtamisen liikkumavara vaihtelee kunta- ja kunnanjohtajakohtaisesti, usein jopa tilanteittain.

– Meillä on kunnanjohtajia, joiden liikkumavara on hyvin suuri, ja vastaavasti johtajia, joiden liikkumavara on minimissään esimerkiksi liian vahvan luottamushenkilöjohdon vuoksi. Tällaiset tilanteet ovat ongelmallisia paitsi kunnallisdemokratian toteutumisen myös käytännön johtamisen kannalta, Leinonen sanoo.

Leinosen mukaan ihanteellisessa tilanteessa työnjako kunnanjohtajan ja luottamushenkilöjohdon välillä on selkeä ja toisen ”reviirejä” ja kunnallisen päätöksentekojärjestelmän yleisiä periaatteita kunnioitetaan ja arvostetaan.

– Tällöin hallinnolla ja politiikalla on toisiaan täydentävä ja vastavuoroinen rooli, joka pohjautuu kumppanuuteen: luottamushenkilöjohto arvostaa hallinnollista osaamista ja sitoutumista, kunnanjohtaja kunnallisdemokratian toteutumista.

Kunnissa tulisikin kehittää kunnanjohtajan ja kunnan poliittisen johdon välistä suhdetta ja sen toimivuutta.

– Esimerkiksi jos julkisuudessa esillä olleet työssäkäynti- ja asiointialueisiin perustuvat kuntajaot toteutuvat, edellyttävät ne toimivaa yhteistyötä kunnanjohtajan ja poliittisen johdon kesken sekä nykyistä vahvempaa poliittista johtajuutta, Leinonen arvioi.

Tutkimuksen aineisto koostuu 20 kunnanjohtajan haastatteluista sekä vuosina 2000–2010 kunta-alan ammattilehti Kuntalehdessä ilmestyneistä, kuntajohtamista käsittelevistä artikkeleista.

Väitös 27.1.2012

Jaana Leinonen: *Monelta suunnalta on suitsia suussa, mutta niiden kanssa on eletävä. Johtamisen liikkumavara kunnanjohtajan silmin*

Liisa Rautiaisen tie abstraktiksi maalariksi

Taiteen maisteri Eva-Johanna Mäkinen käsittelee väitöstutkimuksessaan Lapin taiteen Grand Old Ladyksi kutsutun Liisa Rautiaisen taiteellista kehitystä abstraktiksi maalariksi elämän käännekohtien valossa.

Liisa Rautiainen syntyi Kemissä vuonna 1919. Taiteellisen kehityksen kannalta ensimmäinen merkittävä tapaus sattui noin 5–6-vuotiaana.

– Hän oivalsi osaavansa piirtää piirrettyään onnistuneesti varsin vaikean aiheen: tytön pyörittämässä vannetta, Mäkinen kertoo.

Vuonna 1949 Rautiainen pääsi opiskelemaan kuvaamataidon opettajien linjalle Taiteteolliseen oppilaitokseen Helsinkiin. Opintoihin kannusti etenkin taiteilijays-tävä Nina Vanas, joka näki Rautiaises-sa erityistä lahjakkuutta. Valmistuttuaan vuonna 1952 Rautiainen palasi kotiseudulleen kuvaamataiteen opettajaksi Kemmin tyttölyseoon. Hän työskenteli opettajana lähes 30 vuotta samalla harjoittaen kuvataiteilijan ammattia.

Taiteessaan Liisa Rautiainen on kokeillut erilaisia maalaustaiteen tyylejä. Uransa alussa hän maalasi maisemia, muotokuvia ja asetelmia.

– Ekspressiivinen, esittävä maalaustyyli vaihtui 1960-luvulla informalismin vapaudeksi ja abstraktisuudeksi. Tarkkarajainen konstruktivistinen ilmaisu valtasi alaa tuotannossa 1970-luvulla, mutta repesi vapaamuotoiseen, spontaaniin abstraktiin maalaustaiteeseen 1980-luvun lopulla.

Taiteellisen toiminnan kannalta tärkeitä asioita ovat olleet ahkeruus, taiteelliset kokeilut, keskustelut toisten taiteilijoiden kanssa, yhteisöllisyys, kansainvälisyys, lämmin ja positiivinen huumori sekä klassisen musiikin kuuntelu.

– Rautiaisen taiteellisessa prosessissa vaihtelevatkin musiikin kuunteluun pohjautuva heittäytyminen värien, viivojen

ja kuvaelementtien vietäväksi ja toisaalta harkinta, älyllisyys ja tietoinen kuvan ja komposition rakentaminen, Mäkinen kuvaa.

Erittäin tuotteliaana maalarina ja piirtäjänä tunnettu taiteilija on osallistunut vuodesta 1947 lähtien lähes 200 näyttelyyn niin Suomessa kuin ulkomailla. Kansainvälistä urastaan huolimatta hän jäänyt Suomen taiteen kentässä vähemmälle huomiolle. Lapin yliopisto on promovoinut hänet taiteen kunniatohtoriksi vuonna 1992.

Tutkimus perustuu kahteentoista Liisa Rautiaisen haastatteluun vuosina 2008–2010 sekä aineistoon, joka koostuu 75 maalauksesta ja piirustuksesta, 39 luonnoslehtiöstä sekä taiteellisen toiminnan dokumenteista ja valokuvista.

Väitös 17.2.2012

Eva-Johanna Mäkinen: *Abstraktin taiteen tekijäksi – mikrohistoriallinen elämäkertatutkimus Liisa Rautiaisesta*

Tutkijan niksinurkka -palstalle kerätään käytännöllisiä ja hauskoja vinkkejä tutkimuksen edistämiseksi. Lähetä tutkimuksen tekoon liittyvät niksisi Laura Tiitiselle: etunimi.sukunimi@ulapland.fi.

Onko sinulla tutkimukseesi liittyvä pulma, jota et ole osannut ratkaista?

Kehollinen liike auttaa aivojasi tekemään ratkaisuja. Valitse 1–2 keskipuurta pulmaa ja lähde harrastamaan liikuntaa. Fyysisen aktiviteetin tulee olla sellaista, johon sinun ei tarvitse keskittyä, vaan voit ajatella ja pohtia pulmiasi samalla. Kävely tai juoksu on varma valinta. Käännä liikunnan aikana päättäväisesti ajatuksesi pulmien ratkaisemiseen. Varaa mukaan kynä ja paperia tai puhelin, sillä ratkaisu kannattaa kirjoittaa heti ylös tai joudut juoksemaan takaisin tietokoneen ääreen. Viimeistään liikunnan päätyttyä huomaat ratkaisseesi ongelmasi.

Etkö saa tutkimukseesi uusia ideoita?

Osallistu seminaariin, jonka sisältö ei kosketa tutkimusaihetta ja osallistuminen edellyttää pelkkää kuuntelua. Tieteen toiselta laidalta oleva tieto voi avata sinulle täysin uusia ajatuksia ja auttaa hahmottamaan omaa tutkimustasi eri tavalla. Seminaarin tylsyys ei ole pahasta, sillä sitä varmemmin se ohjaa ajatukset tutkimukseesi. Piirrä tai kirjoita uusi hahmotelmasi saman tien.

TUTKIJAN NIKSINURKKA

Onko työhuoneessa vaikea asettua lukemaan?

Lukemiseen keskittyminen ja luetun sisäistäminen edellyttää keskittymistä, eikä keskittyminen onnistu huonossa lukuasennossa. Hanki työhuoneeseesi iso säkkituoli. Säkkituolissa saat rennon lukuasennon, jossa voit uppoutua tieteen maailmaan. Viltti ja villasukat kruunaavat lukunautinnon. Laita oveesi lappu, jossa lukee ”ei saa häiritä, luomisprosessi käynnissä”.

LUP LAPLAND UNIVERSITY PRESS
LAPIN YLIOPISTOKUSTANNUS

Sosiaalityön vaikuttavuus

Anneli Pohjola, Tarja Kempainen,
Sanna Väyrynen (toim.)

Sosiaalialalla vaikuttavuudesta on tullut käsite, jota toistetaan ja jonka merkitykseen työn tuloksellisuuden ilmaisijana uskotaan. Vaikuttavuus ei ole kuitenkaan olemassa itsessään tai automaattisesti hallinnollisesti todennettavissa, vaan se edellyttää vaikuttaviksi aiottujen toimintojen ja palvelujen systemaattista analysoimista ja tutkimista.

Sosiaalityön vaikuttavuus on ensimmäinen suomalaista sosiaalityön vaikuttavuustutkimusta avaava kokoomateos, joka sisältää teoreettisia paikannuksia ja käytännön tutkimusesimerkkejä. Kirjan artikkelit avaavat erilaisia ikkunoita sosiaalityön vaikuttavuuden ymmärtämistä varten ja tulkintoihin.

Erilaisia metodisia ja analyttisiä lähestymistapoja sisältävät tekstit moninaistavat kuvaa vaikuttavuuden käsitteellisestä ymmärtämisestä ja valinnoista sosiaalityön eettiset periaatteet huomioiden. Artikkeleiden kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset tutkimusotteet tekevät ymmärrettäväksi sen, miten tärkeää on tuottaa vaikuttavuustietoa monimetodisesti sosiaalityön tiedon, teorian ja kehittämisen tarpeisiin.

Tiede- ja taidekirjakauppa **Tila**

Tiede- ja taidekirjakauppa Tila on Lapin yliopiston pääkampuksen kirjastossa sijaitseva kirjakauppa, joka myy Lapin yliopistokustannuksen, tiedekuntien ja muiden yliopiston yksiköiden julkaisemia kirjoja. Hyllystä löytyy myös n. 20 valikoitua Vastapainon nimikettä Lapin yliopiston tieteenaloilta.

Kauppa on jaettu kahdeksaan aihealueeseen: filosofia, yhteiskunta, kulttuuri, matkailu, naistutkimus, taidealat, oikeus sekä kasvatus ja opetus. Suuri osa Tilassa myydyistä kirjoista on esillä myös verkossa osoitteessa www.ulapland.fi/lup.

Tilassa on voimassa pysyvä etu yliopiston opiskelijoille ja henkilökunnalle: 20 prosentin alennus kaikista Lapin yliopistokustannuksen kirjoista.

Lisätietoja saa kustannuspäällikkö Paula Kassiselta, p. 040 539 5297, paula.kassinen@ulapland.fi.

IRMA VARRIO

www.ulapland.fi/lup

Sukupuoli ja tasa-arvo lappilaisessa mediassa

Lapin yliopiston tutkija Päivi Rantala selvitti Lapin Letka -hankkeessa tekemässään raportissa, miten lappilaisessa mediassa kirjoitetaan tasa-arvosta sekä miehistä ja naisista.

Sukupuolta käsitellään lappilaisessa mediassa pääsääntöisesti kolmella eri tavalla. Ensimmäinen tapa on sukupuolen neutralisointi: sukupuolta ei ole tai sillä ei ole merkitystä.

– Tällainen ajattelutapa johtaa helposti sukupuolisokeuteen: siihen, että tietynlaiset jutunaiheet tai ajattelutavat nähdään kaikkia ihmisiä koskevinä, itsestään selvinä ja kyseenalaistamattomina. Tällöin huomaamatta jäävät erilaiset ihmisryhmät ja ajattelutavat sekä miesten ja naisten erilaiset tavat toimia, samoin samaa sukupuolta olevien keskinäiset erot, Rantala sanoo.

Toisena näkökulmana Rantala havaitsi lap-

pilaisessa media-aineistoissa vahvaa sukupuolen luonnollistamista.

– Naisten ja miesten alat, naisten ja miesten ominaisuudet, naisten ja miesten työt, naisten ja miesten aiheet ja naisia ja miehiä koskevat keskustelut näyttäytyvät toisistaan erillisinä ja pelkistettyinä. Toiston kautta luodaan kuvaa kahdesta toiselleen vastakkaisesta sukupuolesta, jonka sisällä erot ovat pieniä verrattuna toiseen sukupuoleen, Rantala toteaa.

Kolmantena näkökulmana mediassa esiintyi käsitys sukupuolen moninaisuudesta.

– Tällöin sukupuoli ymmärretään suhteessa sekä naiseen että mieheen niin, että myös naisten ja miesten keskinäiset erot tunnustetaan ja tunnustetaan. Maskuliiniset ja feminiiniset määreet eivät ole sukupuolisidonnaisia, vaan sekä miehissä että naisissa nähdään mo-

lempia piirteitä.

Rantalan mukaan jutut esittävät todellisuuden tietynlaiseksi, muokkaavat ja uusintavat kerrontatapoja sekä kertovat olemassa olevista kulttuurisista jäsenyksistä. Näin tiedotusvälineet oikeuttavat ja luovat todellisuutta – tiedostaen tai tiedostamattaan.

Sukupuoli ja tasa-arvo journalismissa. Tapaus Lappi -raportti pohjautuu Lapin Letka -hankkeen aikana kerättyyn media-aineistoon: yhteensä 579 juttua vuosilta 2008–2011. Aineisto on koottu pääosin Lapin Kansassa, Pohjolan Sanomissa ja Helsingin Sanomissa ilmestyneistä uutisista, kolumneista ja mielipidekirjoituksista. Lisäksi mukana on aineistoa YLE:n uutisista ja Uusi Rovaniemi -lehdessä.

Työtä rakkaudella – rakkaudesta tiedettä

Anneli Laurialan, Päivi Naskalin ja Seija Tuovilan toimittamassa kasvatuspsykologian tohtori, vararehtori Kaarina Määtän juhla kirjassa *Työtä rakkaudella – rakkaudesta tiedettä* käsitellään Määtän yliopistollisen toiminnan keskeisiä alueita: opettajankoulutusta ja ohjausta, tunteiden tutkimusta ja yliopistohallintoa.

Kaarina Määtän kollegoiden kirjoittamissa artikkeleissa valotetaan Kaarina Määtän laaja-alaista toimintaa yliopistollisessa opetuksessa, ohjauksessa, tutkimuksessa ja hallinnossa.

Kirjan ensimmäinen osa käsittelee Määtän varhaista ja uusinta tutkimuskohdetta: opettajuutta, ohjausta ja työhyvinvointia. Erja Kärnä tarkastelee artikkelissaan opettajankoulutuksessa sovellettavia ohjausmalleja ja Eija Syrjäläinen tasa-arvokasvatusta opettajan-

koulutuksessa. Juha T. Hakala pohtii Nobelpalkinnon saaneiden tutkijoiden ohjaukselle antamia merkityksiä. Soile Keskinen ja Katja Patoranta keskittyvät artikkelissaan opettajien työstressiin ja sen hallintaan, ja Juha Perttulan artikkeli käsittelee yliopistoyhteisön työhyvinvointia johtamisen näkökulmasta.

Toisen osan keskiössä ovat tunteet. Raimo Rajalan artikkelissa analysoidaan opiskelijoiden tunnereaktioita opiskelutilanteissa ja nostetaan esille positiivisten emootioiden merkitys erityisesti opiskelun haasteellisuuden kokemisessa. Kari E. Nurmen ja Mauri Ylä-Kotolan artikkelit lähestyvät rakkautta tunteena filosofis-historiallisesta näkökulmasta: Nurmen artikkelissa tarkastellaan länsimaista rakkauskäsitystä kristillisen perinteen valossa. Ylä-Kotolan

artikkeli avaa ikkunan suomalaiseen kulttuurihistoriaan analysoimalla Hermann Friedmannin rakkausfilosofiaa ja hänen suhdettaan Helmi Krohniin.

Kirjan viimeinen osa käsittelee Määtän uran kolmatta kiinnostuksen kohdetta, koulutuspolitiikkaa ja -hallintoa. Kyösti Kurtakko tarkastelee artikkelissaan poliittisten intressien merkitystä suomalaisen koulutusjärjestelmän muutoksissa ja Juhani Lillberg kasvatustiedettä yliopistopoliittikan kentässä. Lapin yliopiston pitkäaikaisen rehtorin, Esko Riepulän, artikkelissa analysoidaan yliopistoa osana globaalia markkinaliberalismia. Lapin yliopiston nykyisen hallituksen puheenjohtaja, Raimo Väyrynen, analysoi suomalaisen yliopistolaitoksen muutosta.

Sosiaalisesti **kestävä** kehitys

Pelkät talouden mittarit eivät riitä kuvaamaan yhteiskunnan tilaa ja tulevaisuutta, todetaan professori Anneli Pohjolan ja toiminnanjohtaja Riitta Särkelän toimittamassa kirjassa *Sosiaalisesti kestävä kehitys*.

Kirjan aihe on ajankohtainen, sillä ensi kesäkuussa järjestetään Rio de Janeirossa YK:n kestävä kehityksen huippukokous Rio+20. Suomen tavoitteena kokouksessa on palauttaa keskusteluun sosiaalinen kestävyys, joka yleensä jää ekologisen ja taloudellisen kestävyuden varjoon.

– Tämä on ensimmäinen kerta, jolloin pyritään tosissaan luomaan uusi kolmiyhteys: yhdistetään talouskasvu, ympäristön vaatimukset ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus, toteaa kirjassa tasavallan presidentti Tarja Halonen.

– Resurssit, jotka käytetään sosiaaliturvaan sekä sosiaali-, terveys-, koulutus- ja arkea tukeviin palveluihin ovat samalla investointeja taloudelliseen menestykseen, sanoo puolestaan STKL:n toiminnanjohtaja Riitta Särkelä.

Särkelän mukaan sosiaalisen kestävyuden murtumisesta kertovat monet vakavat signaalit, kuten mielenterveysongelmien, itsemurhi- en ja yksinäisten ihmisten määrät.

– Nyt tarvitaan mittareita, jotka mittaavat samanaikaisesti sekä hyvinvointia, luonnon tilaa että talouden kehitystä, Särkelä toteaa.

Kirjassa 16 asiantuntijaa hahmottelee kestävä kehityksen sosiaalista ulottuvuutta mm. talouden, ympäristön, työelämän, johtamisen, perus- ja ihmisoikeuksien, kunnallisen ja valtakunnallisen sosiaalipolitiikan, sosiaalityön sekä kasvatuksen ja sivistyksen näkökulmista.

Kirjassa kirjoittavat presidentti Tarja Halonen, eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen johtaja Jaakko Kiander, ympäristöasiantuntija Leo Stranius, YTT Raija Julkunen, johdon työnohjaaja Anne-Liisa Palmu, OTT Pentti Arajärvi, sosiaalijohtaja emerita Aulikki Kananoja, Kelan asiantuntijat Marketta Rajavaara, Robert Hagfors ja Merja Komu, sosiaalipolitiikan dosentti Jouko Kajanoja, professori Anneli Pohjola, VTT Tarja Heino, Diakonia-ammattikorkeakoulun rehtori Jorma Niemelä, tietokirjailija Seppo Niemelä, DI Jussi Mankki, A-klinikkasäätiön entinen toimitusjohtaja Lasse Murto ja toiminnanjohtaja Riitta Särkelä.

Kirjan on julkaissut Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.

Kaarina Määttä teos englanniksi

Professori Kaarina Määttä väitöskirjaohjausta käsittelevä teos on julkaistu englanniksi nimellä *Obsessed with Doctoral Theses – Supervision and Support during the Dissertation Process*.

Kirjan tavoitteena on tukea tulevia väittelijöitä sekä heidän ohjaajiaan ja kannustajiaan. Kaikki teoksessa kirjoittavat ovat Lapissa asuvia tai tekevät tiivistä yhteistyötä Lapin yliopiston kanssa.

Omasta väitösprosessistaan teoksessa kirjoittavat Lapin yliopistossa väitelleet Outi Oinas, Kerttu Oikarinen, Suvi Lakkala, Taina Rantala, Seppo Alajoutsijärvi, Outi Kyrö-Ämmälä, Irja-Kaisa Lakkala, Teija Koskela, Tuula Uusitalo, Pigga Keskitalo, Eeva-Liisa Peltokorpi, Anna-Kaisa Sipilä, Marika Savukoski, Seija Kangas, Salme Sahi, Kirsi-Marja Saurén ja Satu Uusi-autti.

Perheen ja puolison tuen ja kannustuksen merkityksestä kirjoittavat Esko Oikarinen, Arto Peltokorpi, Pertti Lakkala ja Jorma Turunen.

Kirja sisältää myös professoreiden puheenvuoroja väitösohjauksen erityiskysymyksistä. Kaarina Määttä avaa omassa artikkelissaan väitöskirjaohjauksen pedagogiikkaa.

Tutkimus thaimaalaisista **marjanpoimijoista**

Yhteiskuntatieteiden tohtori Jarno Valkosen ja tutkija Pekka Rantasen tutkimus thaimaalaisista marjanpoimijoista on valmistunut. Tutkimuksessa selvitetään ulkomaalaisten marjanpoimijoiden olosuhteita, marjanpoimijoiden rekrytointia sekä thaimaalaisen koordinaattorien toimintaa Thaimaassa ja Suomessa. Lisäksi tutkimus sisältää vertailun Ruotsiin.

Ulkomaalaisten marjanpoimijoiden aseman parantamiseksi ja samalla myös kauppal-

lisen luonnonmarjainkeinoon sosiaalisen hyväksynnän lisäämiseksi Valkonen ja Rantanen ehdottavat muun muassa kattavampia etukäteis- ja jälkiselvityksiä marjanpoimijoita kutsuville yrityksiltä, selkeämpää ja keskitetympää viranomaisvastuuta sekä marjanpoimintalalle luotavaa laatujärjestelmää. Tutkimuksen mukaan Suomessa tarvitaan jatkossakin ulkomaalaisia marjanpoimijoita, mutta heidän asemaansa tulee parantaa.

Ulkoasiainministeriön tilaama tutkimus käynnistettiin vähemmistövaltuutettu Johanna Suurpään joulukuussa 2009 antamasta suosituksesta. Tutkimushankkeen vastuullisena johtajana toimi YTT Jarno Valkonen ja tutkijana YTM Pekka Rantanen Lapin yliopiston Lappea-instituutista.

Ulkomaalaiset metsämarjanpoimijat Suomessa -julkaisu on luettavissa ulkoasiainministeriön verkkosivuilla formin.finland.fi.

Jyrängiltä ja Husalta uusi kirja valtiosäännöstä

Oikeustieteiden tiedekunnan professori Jaakko Husa on julkaissut yhdessä emeritusprofessori Antero Jyrängin kanssa uuden teoksen Suomen valtiosäännöstä. Teoksen on julkaissut Lakimiesliiton kustannus.

Valtiosääntöoikeus-teos on miltei 500-sivuinen systemaattinen ja ajantasaainen esitys valtiosääntöoikeudesta. Kirjassa rekisteröidään vuoden 2000 perustuslakiuudistuksen jälkeiset lainsäädäntömuutokset ja analysoidaan valtionorganien ja tuomioistuinten tähänastinen käytäntö, tasavallan presidentin, ministeristön ja eduskunnan suhteissa tapahtuneet muutokset sekä eduskunnan perustuslakivaliokunnan ja tuomioistuinten suhde perusoikeuksien toteuttamisessa. Teos huomioi myös maaliskuussa 2012 voimaan tulevat perustuslain muutokset. Kirja asettaa myös tasavallan presidentin valtiollisen aseman oikeisiin valtiosääntöoikeudellisiin yhteyksiinsä.

Jyrängin ja Husan uusi teos on ainoa saatavilla oleva tämän oikeudenalan kokonaisuus, jossa otetaan kattavasti huomioon Suomen valtiosääntöoikeuden kansainväliset kosketuspinnat sekä kansallisen normiston suhde kansainvälisen oikeuden ja Euroopan unionin normistoon. Teoksessa asetetaan EU:n jäsenyys ja perussopimusten muutokset sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen vaikutukset systemaattisiin yhteyksiinsä.

Kirja on tarkoitettu oppikirjaksi yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin, mutta myös käsikirjaksi jokaiselle, joka tarvitsee tietoa valtiollisen järjestelmän toiminnasta tai perusoikeuksista.

Rehtoreiden työnjako

Lapin yliopiston hallitus nimesi joulukuun 2011 kokouksessaan vararehtoreiksi ajalle 1.1.2012–31.12.2014 professorit **KAARINA MÄÄTÄN** ja **MINNA UOTILAN**. Yliopiston rehtorin Mauri Ylä-Kotolan ja päätoimisen vararehtorin Jukka Mäkelän toimikaudet päättyvät myös 31.12.2014.

Rehtori Mauri Ylä-Kotola vastaa yliopiston operatiivisesta johtamisesta ja strategisesta suunnittelusta, toiminnan ohjauksesta ja rahoituksesta, professorin tehtävään ottamisesta ja irtisanomisesta, laadunvarmistuksesta, kansainvälisistä asioista, ulkosuhteista ja viestinnästä sekä yliopiston hallituksen käsittelemien asioiden esittelystä ja toimeenpanosta.

Hallintovararehtori Jukka Mäkelä toimii rehtorin sijaisena hänen poissa ollessaan ja vastaa lisäksi itsenäisesti työnantaja-asioista, henkilöstöasioista (pl. professorien nimittäminen ja irtisanominen), kiinteistö- ja tila-asioista, tietohallinnosta sekä Lapin korkeakoulukonsernin kirjastosta ja kielikeskuksesta yliopiston osalta.

Rehtorin ja hallintovararehtorin poissa ollessa heille em. työnjaon mukaan kuuluvia hallintotehtäviä hoitaa hallinto- ja lakiasiainjohtaja Markus Aarto.

Opetusvararehtori Kaarina Määttä vastaa perusopetuksesta ja opiskelusta, opetuksen ja ohjauksen kehittamisestä, opiskelijapalautteesta, avoimesta yliopistosta ja virtuaaliopeutuksesta.

Tiedevarehtori Minna Uotila vastaa yliopiston tutkimustoiminnan koordinoinnista, kilpaillun koti- ja ulkomaisen tutkimusrahoituksen hankinnan edistämisestä, tutkijakoulutuksesta ja strategisten tutkimuskärkien toiminnan koordinoinnista ja kehittämisestä sekä Suomen Akatemian hankkeiden sähköisestä hyväksymisestä.

Rehtori nimesi dekaanit

Lapin yliopiston rehtori on nimennyt tiedekuntiin dekaanit 1.1.2012 alkavaksi nelivuotiskaudeksi.

Lapin yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan dekaaniksi nimettiin naistutkimuksen professori **PÄIVI NASKALI**, oikeustieteiden tiedekunnan dekaaniksi julkisoikeuden professori **MATTI NIEMIVUO**, taiteiden tiedekunnan dekaaniksi kuvataidekasvatuksen professori **TIMO JOKELA** ja yhteiskuntatieteiden tiedekunnan dekaaniksi psykologian professori **JUHA PERTTULA**.

Dekaani johtaa ja valvoo tiedekunnan toimintaa sekä toimii tiedekuntaneuvoston puheenjohtajana.

Tiedekunnat valitsivat varadekaanit

Kasvatustieteiden tiedekunta: kasvatustieteen lehtori **OUTI KYRÖ-ÄMMÄLÄ**. Oikeustieteiden tiedekunta: professori **LOTTA VIKARI** ja yliopistonlehtori **MIRVA LOHINIVA-KERKELÄ**. Taiteiden tiedekunta: professori **MARJATTA HEIKKILÄ-RASTAS** ja professori **SATU MIETTINEN**. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta: professori **SUSAN MERILÄINEN** ja sosiaalityön yliopistopettaja **PIA SKAFFARI**.

Raimo Väyrynen jatkaa hallituksen puheenjohtajana

Lapin yliopiston hallitus on valinnut 23.1.2012 hallituksen puheenjohtajaksi kaudelle 2012–2014 professori **RAIMO VÄYRYSEN** ja varapuheenjohtajaksi Pohjolan Osuuspankin toimitusjohtaja **MARKKU SALOMAAN**.

Promoottorit on valittu

Lapin yliopiston neljäs promootio lähestyy, ja tiedekunnat ovat tehneet päätökset promoottoreista.

Tiedekuntien promoottorit ovat

- kasvatustieteiden tiedekunta:
professori **KYÖSTI KURTAKKO**
- oikeustieteiden tiedekunta:
professori **TERTTU UTRIAINEN**
- yhteiskuntatieteiden tiedekunta:
professori **ASKO SUIKKANEN**
- taiteiden tiedekunta:
professori **MINNA UOTILA**.

Kunkin promoottorin tehtävänä on lakittaa oman tiedekuntansa tohtorit ja kunniatohtorit sekä seppelöidä maisterit.

Promovoitavien maistereiden ja tohtoreiden ilmoittautuminen on käynnissä. Ilmoittautumisaika päättyy perjantaina 20. huhtikuuta 2012. Ilmoittautumislomake löytyy osoitteesta www.ulapland.fi/promootio2012. Henkilökunnalle avataan oma ilmoittautumislomake myöhemmin keväällä.

Leo Pekkala Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen johtajaksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nimittänyt kasvatustieteen tohtori, yliopistonlehtori **LEO PEKKALAN** Mediakasvatus- ja kuvaohjelma-keskuksen johtajaksi 1.2.2012–31.12.2013 väliseksi ajaksi.

Valtion elokuvatarkastamo muuttui vuoden 2012 alussa Mediakasvatus- ja kuvaohjelma-keskukseksi, jonka tehtävänä on elokuvatarkastuksen lisäksi edistää mediakasvatusta, lasten mediataitoja sekä lapsille turvallisten mediaympäristöjen kehittämistä. Lisäksi keskus edistää toimialaan liittyvää tutkimusta sekä seuraa alan kansainvälistä kehitystä.

Pekkala pitää Mediakasvatus- ja kuvaohjelma-keskuksen perustamista erittäin tärkeänä askeleena mediakasvatuksen tunnustamisessa yhä tärkeämmäksi osaksi kasvatuksen kenttää.

– Kansallisen tason viranomaisorganisaatiota onkin jo kaivattu tukemaan kentällä toimivia mediakasvatuksen ammattilaisia ja lasten huoltajia. Uskon, että uusi keskus voi ottaa entistä enemmän asiantuntijaroolia mediakasvatukseen liittyvissä kysymyksissä, Pekkala sanoo.

Leo Pekkala on työskennellyt Lapin yliopistossa yli 20 vuotta, josta viimeisen 14 vuoden aikana pääasiallisesti mediakasvatuksen koulutusohjelman parissa. Viime vuosina Pekkala on perehtynyt erityisesti sosiaalisen median hyödyntämiseen opetuksessa.

Maria Huhmarniemi Lapin taiteilijaseuran puheenjohtajaksi

Kuvataidekasvatuksen lehtori **MARIA HUHMARNIEMI** on valittu Lapin taiteilijaseuran puheenjohtajaksi.

Seuraan kuuluu yli 90 lappilaista ammattitaiteilijaa. Seura järjestää yhteisnäyttelyitä ja taidehankkeita, ylläpitää Rovaniemellä Galleria Napaa, kuukauden taiteilija-näyttelyjä Kulttuuritalo Korundissa sekä kausittaista taidelainaamaa Kauppakeskus Revontulussa.

Huhmarniemi kuvaa taiteilijaseuran toimintaa kiinnostavaksi ja antoisaksi.

– Taiteilijaseuran toiminnan kautta yliopistolla on suhde kuvataiteen ammatilliseen kenttään Lapissa. Seuralle yhteistyö yliopiston kanssa tuo puolestaan tutkimuksen näkökulmia ja kansainvälisiä kontakteja, Huhmarniemi sanoo.

Ylioppilaskunnan hallitus järjestäytyi

Lapin yliopiston ylioppilaskunnan hallitus on valinnut hallituksen puheenjohtajaksi oikeustieteen ylioppilas **MICKE KARIN**. Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin yhteiskuntatieteiden ylioppilas **MARKUS SILTANEN**.

Lisäksi hallitukseen kuuluvat kasvatustieteiden ylioppilas **MARIANNE KURKI**, yhteiskuntatieteiden ylioppilas **TOMI TANSKANEN**, oikeustieteen ylioppilas **MIKKO LINDROOS** ja yhteiskuntatieteiden ylioppilas **JASMINE SEPPONEN**.

Ylioppilaskunnan edustajisto on valinnut Lapin ylioppilaslehden päätoimittajaksi taiteen kandidaatti **VELI-MATTI KILPELÄISEN**.

Finnfoto-palkinto Juha Suonpäälle

Suomen Valokuvajärjestöjen Keskusliitto Finnfoto ry on myöntänyt vuosittaisen Finnfoto-palkinnon taiteen tohtori Juha Suonpäälle.

Palkintoperusteluiden mukaan Juha Suonpää on tehnyt mittavan uran monipuolisena valokuvaajana, visuaalisen kulttuurin tutkijana ja opettajana sekä kulttuurin luottamustehävissä. Suonpää on tällä hetkellä Tampereen Ammattikorkeakoulun kuvataiteen yliopettaja ja Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan osa-aikainen luontokuvauksen professori.

Vuotuinen Finnfoto-palkinto myönnetään henkilölle tai yhteisölle, joka on merkittävästi vaikuttanut suomalaisen valokuvauksen kehitykseen sekä luonut edellytyksiä valokuvan arvostuksen lisäämiselle. Palkinto on suuruudeltaan 1 000 euroa.

Hallintotieteen gradupalkinto Katja Ojakankaalle

Lapin yliopistosta hallintotieteen maisteriksi valmistunut Katja Ojakangas palkittiin Tampereella järjestetyillä Hallinnon tutkimuksen päivillä vuoden 2011 parhaasta hallintotieteen pro gradu -tutkielmasta.

Ojakankaan tutkielma on osa Tietoperustainen johtaminen Helsingissä -tutkimushanketta. Tutkielmassa tarkastellaan erityisesti henkilöstön ymmärrystä strategiasta. Taustaolettamuksena on haaste, joka syntyy strategian jalkauttamisen, ihmisen kokemuksen ja toisaalta organisaation virallisen strategiatodellisuuden jännitteistä.

Hallinnon Tutkimuksen Seura palkitsee vuosittain hallintotieteen parhaan pro gradu -tutkielman. Tämän vuoden kovatasoisessa kilpailussa oli mukana tutkielmia kuudesta eri yliopistosta.

Vaate suunnittelun opiskelijat turkiskilpailun voittajiksi

ELINA SIMONEN

Lapin yliopiston vaate suunnittelun opiskelijat Pirita Norvanto ja Maria Kataja ovat sijoittuneet ensimmäiseksi ja toiseksi Suomen Turkiskaupan liitto ry:n järjestämässä suunnittelukilpailussa.

Pirita Norvannon suunnittelema boheemi harmaanvihreä turkishaalari voitti kilpailussa ensimmäisen palkinnon. Norvannon suunnitteleman turkishaalarin valmisti salolainen turkkuri Tiina Suokorpi. Materiaalina asussa käytettiin valkoisia minkinnahkoja ja ketunahkoja, jotka värjättiin suunnittelijan toivomusten mukaan. Lisäksi haalarissa on villa- ja puuvillaneulosta.

Maria Katajan suunnittelema asu sijoittui

kilpailussa toiseksi. Pukineen valmistuksessa käytettiin värjättyjä minkinnahkoja ja sinikettunahkoja. Turkismekon valmisti orimattilainen turkkuri Arja Mikkola.

Voittotyöt valitsi raati, johon kuuluivat Kisu Aho, Janne Renvall, Liisa Kokko, Liisa Andström, Ljudmila Sirjaeva ja Annika Heikinheimo. Tuomaristo viehättyi asujen modernista ilmeestä sekä voittajien innovatiivisesta turkismateriaalin käytöstä. Kilpailuun osallistui 13 nuorta vaatesuunnittelijalupausta ympäri Suomen.

Norvanto ja Kataja pääsevät edustamaan Suomea Milanossa maaliskuussa 2012 järjestettävään kansainväliseen Remix-kilpailuun.

Kansainväliselle toiminnalle kehittämishjelma

Rehtori Mauri Ylä-Kotola on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella Lapin yliopistolle kansainvälisen toiminnan kehittämishjelma.

Työryhmän tulee tarkastella kansainvälistä toimintaa koulutuksen, tutkimuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulmista. Työryhmän tulee määritellä yliopiston kansainvälisen toiminnan kumppanuudet ja tehdä esitys yliopiston kansainvälisen toiminnan palvelurakenteeksi. Lisäksi työryhmä pohtii keinoja lisätä yliopiston osallistumista UArctic-verkoston toimintaan sekä mahdollisuuksia aktivoida Arktisen keskuksen ja tiedekuntien yhteistyötä kansainvälisen toiminnan kehittämisessä. Työryhmän tulee huomioida yliopiston kansainvälinen toiminta myös suhteessa Lapin korkeakoulukonserniin.

Työryhmän puheenjohtajana toimii rehtori Mauri Ylä-Kotola ja varapuheenjohtajana vararehtori Minna Uotila. Työryhmän tulee saattaa työnsä valmiiksi toukokuuhun mennessä.

Lapin yliopisto ja Stanfordin yliopisto yhteistyöhön

Lapin yliopisto ja Stanfordin yliopisto ovat sopineet mediakasvatukseen erikoistuneiden jatko-opiskelijoiden ja vierailevien tutkijoiden vaihdosta.

Vaihtoon osallistuville osoitetaan oma työtila ja heille annetaan täydet oikeudet käyttää kirjaston palveluita. Lisäksi heillä on samat oikeudet käyttää yliopiston tiloja ja välineitä ja samat vastuut kuin muillakin opiskelijoilla, jotka ovat kirjoilla kohdeoppilaitoksessa.

Vaihto-ohjelmaan kelpuutetaan jatko-opiskelijoita, joiden tohtoriopinnot ovat loppusuoralla. Kaikissa tapauksissa vierailijaehdokkaan kelpoisuuden päättää kohdeoppilaitos.

Muutostöitä Arktikumissa

Arktisen keskuksen kirjasto muuttaa toisiin toimitiloihin Arktikum-talossa. Kirjaston vanhoihin tiloihin avataan Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan galleriat. Kirjasto avataan uusissa tiloissa helmikuun alussa 2012. Kirjaston uudet toimitilat ovat pääsisäänkäynnin vieressä Arktikum Cafén puolella.

Arktisen keskuksen kirjaston vanhat tilat muutetaan galleriatiloiksi. Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan galleriat tulevat sijaitsemaan kolmessa eri kohteessa: Arktisessa keskuksessa sijaitsevat Galleria Valo ja Galleria Katve, Rotkon kiinteistössä Siljotiellä galleriat Kajo 1, Kajo 2 ja Kajo 3 sekä pääyliopiston F-rakennuksessa galleriat Lyhty ja Kilo.

Arktikumiin tulevien Valo- ja Katve-gallerioiden ensimmäiset näyttelyt avataan Rovaniemi Design -viikolla maanantaina 20. helmikuuta. Näyttely koostuu taiteiden tiedekunnan henkilökunnan teoksista.

Mirja Vihersalo Keelen yliopistoon

Lapin yliopiston tutkija, sosiologi Mirja Vihersalo on kutsuttu vierailevaksi tutkijaksi Keelen yliopistoon Englantiin.

Mirja Vihersalo työskentelee kevätlukukauden 2012 Keelen yliopistossa professori Andrew Dobsonin tutkijaryhmässä. Vihersalo tekee tutkimusta EU:n ilmastopolitiikasta ilmastokansalaisuuden näkökulmasta. Professori Dobson on ympäristökansalaisuuden ja ympäristöpolitiikan tutkimuksen kansainvälisesti tunnettu johtohahmo.

Liikesivistysrahaston apurahat

Liikesivistysrahasto on myöntänyt seuraavat apurahat Lapin yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan tutkijoille:

- Tutkija, KTL José-Carlos Garcia-Rosell, 5 000 euroa: A multi-stakeholder perspective on sustainable marketing
- Yliopisto-opettaja, KTL Vesa Markuksela, 15 000 euroa: Vetouistelun veljeskunta: aistietnografia harrastusyhteisön kilpailukäytännöstä
- Professori Susan Meriläinen, Lapin yliopisto ja professori Janne Tienari, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu, 12 000 euroa: Rekrytointikonsultointi. Kansainvälinen vertailu
- Professori Anu Valtonen, 5000 euroa: Multimodaalinen symposium Images and Clauses on Santa Claus

Sosiaalityön ja sosiaalialan koulutukselle uusi yhteistyörakenne

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun rehtori Reijo Tolppi ja Lapin yliopiston rehtori Mauri Ylä-Kotola allekirjoittavat tammikuussa 2012 sopimuksen yliopiston sosiaalityön oppiainepoolin ja ammattikorkeakoulun sosiaalialan koulutuksia vahvistavasta Sociopolis-yhteistyörakenteesta.

Uudella Sociopolis-yhteistyörakenteella terävöitetään ammattikorkeakoulun sosiaalialan koulutuksen ja yliopiston sosiaalityön oppiainepoolin koulutuksen yhteistyötä, työnjakoa, profiloitumista ja vetovoimaa. Lisäksi yhteistyöllä vahvistetaan alan työelämäyhteistyötä, soveltavaa tutkimusta sekä kehittämis- ja palvelutoimintaa Pohjois-Suomessa ja Barentsin alueella. Yhteistyö tukee molempien oppilaitosten hyvinvointiosaamisen painopistettä.

– Yhteistyö edellyttää ammattikorkeakoulu-

tuksen ja yliopistokoulutuksen yhteisten mahdollisuuksien uudenlaista avaamista sekä uusia luovia ratkaisuja koulutusten kehittämisessä, professori Anneli Pohjola sanoo.

Yhteistyön muotoja tulevat olemaan mm. yhteisen opiskelijamarkkinoinnin kehittäminen, joustavien ja houkuttelevien opintopolkujen rakentaminen kansallisesti ja kansainvälisesti, avoimen korkeakouluopetuksen hyödyntäminen yhteisessä toiminnassa, yhteinen resurssien käytön suunnittelu, yhteisten toiminnallisten kärkein kehittäminen sekä tutkimus- ja kehittämishankeyhteistyön vahvistaminen.

Yhteistyörakenteen piiriin kuuluu myös opiskelijaliikkuvuutta mahdollistava suora jatkumo ammattikorkeakouluopinnoista yliopistoon.

Yhteistyön taustalla on se, että sosiaaliala on työvoimatarpeeltaan kasvava ala, jonka koulutustarve lisääntyy koko ajan. Alalla on jo nyt pulaa pätevistä työntekijöistä. Lisäksi eläköityminen lisää uusien työntekijöiden tarvetta seuraavan vuosikymmenen aikana.

– Korkeakoulujen yhteistyön kehittäminen liittyy kiinteästi myös sosiaali- ja terveysministeriön painopisteenä olevaan sosiaali- ja terveysalan valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Korkeakoulut ovat kiinteästi mukana Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen (Poske) koordinoimassa Kaste-ohjelman aluehankkeessa. Yhteistyö Posken kanssa mahdollistaa oppilaitoksille työelämäyhteistyön syventämisen ja osallistumisen alan työmenetelmien kehittämiseen, professori Anneli Pohjola sanoo.

Pohjoisen hyvinvoinnin tietopaikka

Lapin yliopisto, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu ja Rovaniemen ammattikorkeakoulu käynnistivät syksyllä 2011 Pohjoisen hyvinvoinnin tietopaikka -hankkeen, jonka tarkoituksena on koota yhteen monitasoinen hyvinvointitieto kaikkien saataville.

Hankkeessa tuotetaan käyttäjälähtöistä, vuorovaikutteista ja monitasoista hyvinvointitietoa. Tieto tuotetaan helposti ja nopeasti saatavissa olevaksi ja päivitettäväksi hyvinvointitiedoksi kuntien päättäjille, organisaatioille, yhteisöille, oppilaitoksille sekä yksittäisille kuntalaisille.

Hankkeessa tuotetaan tiedon hyödyntämisen ja jakamisen toimintamalli kolmeen toisiaan täydentävään tietotuotteeseen perustuen. Tietotuotteet ovat 1) alueellinen hyvinvointitietokanta, 2) Lappiin kohdistettava hyvinvointibarometri sekä 3) uudet kokemukselliset hyvinvointi-indikaattorit.

Hanke on Lapin korkeakoulu-konsernin innovaatio-ohjelman yksi kärkihankkeita, jota rahoittavat Euroopan sosiaalirahasto ja Lapin Ely-keskus yhteensä 340 000 eurolla. Hanke kestää vuoden 2013 loppuun asti, ja sen tieteellisenä vastuuhenkilönä toimii professori Asko Suikkanen.

Lapin ammattikorkeakoulu-uudistus etenee ripeästi

Lapin ammattikorkeakoulun yhtiöittämisen valmistelu jatkuu myönteisessä hengessä. Lapin ammattikorkeakoulu-uudistuksen ohjausryhmä tukee yksimielisesti Lapin ammattikorkeakoulun muodostamista. Tavoitteena on Kemi-Tornion ja Rovaniemen ammattikorkeakoulujen yhdistäminen ja yhtiöittäminen yhdeksi vahvaksi ammattikorkeakouluksi, jonka osake-enemmistö olisi suoraan kunnilla.

Ohjausryhmä esittää opetus- ja kulttuuriministeriölle, että Lapin ammattikorkeakoulutusta koskeva aloituspaikkaesitys käsitellään uudelleen ja että leikkausesitystä kohtuullistetaan merkittävästi ottaen huomioon uusin maakunnan ja ammattikorkeakoulujen kehitystä kuvaava tilasto- ja ennakoitietä sekä alueen oma-aloitteiset ammattikorkeakoulutuksen rakenteita koskevat päätökset. Vaati-

muksena on, että Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun liiketalouden ja kulttuurialan koulutusta ei lakkauteta.

Lapin ammattikorkeakoulujen ja niitä ylläpitävien kuntayhtymien asettaman yhteisen ohjausryhmän tehtävänä on valmistella ammattikorkeakoulujen yhtiöittämistä. Ohjausryhmään kuuluvat ammattikorkeakoulujen, kuntayhtymien ja alueen johtavat edustajat.

Matkailuturvallisuuden symposium Rovaniemellä

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti (MTI) sekä Lapin matkailun turvallisuusjärjestelmä -hanke järjestävät matkailuturvallisuuden kansainvälisen symposiumin Rovaniemellä 16.–18. huhtikuuta 2012.

Seminaarin kohderymänä ovat erityisesti matkailun ja turvallisuuden tutkijat, viranomaiset, järjestöt ja kehittäjät sekä matkailuelinkeino.

Lisätietoja: www.matkailuinstituutti.fi

Konsernin tietohallinnolle ohjausryhmä

Lapin korkeakoulukonsernin johtoryhmä on nimennyt konsernin tietohallinnolle ohjausryhmän. Ohjausryhmän jäseniä ovat konsernin johtoryhmän jäsenet täydennettyinä tarpeen mukaan oppilaitosten tietohallintojohtajilla, konsernin palvelukeskuksen IT-palvelualueen päälliköllä sekä konsernin tietohallinnon erityisasiantuntijalla.

Ryhmä kokoontuu noin kahdesti vuodessa ja sen tehtävänä on mm. tietojärjestelmien hankintojen koordinointi, yhteishankinnoista päättäminen sekä tietojärjestelmämuutosten ennakointi ja ohjaus. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii rehtori Martti Lampela.

Strategiaryhmä käsitteli leikkauksia

Lapin korkeakoulukonsernin strategiaryhmä kokoontui 26.1.2012 käsittelemään asettamansa Lapin ammattikorkeakoulu-uudistuksen ohjausryhmän esitystä vastaukseksi opetus- ja kulttuuriministeriön leikkausvaatimukseen. Strategiaryhmän hyväksymässä vastauksessa esitetään, että aloituspaikkaesitys käsitellään uudelleen ja että leikkausesitystä kohtuullistetaan merkittävästi.

Myös strategiaryhmä esittää, ettei Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun liiketalouden ja kulttuurialan koulutusta lakkauteta. Alueen toimijat pyytävät ministeriöltä neuvotteluja aloituspaikkaleikkauksien kohtuullistamisesta ja tarkemmasta kohdentamisesta.

Strategiaryhmän hyväksymä vastausesitys käsiteltiin ammattikorkeakoulujen ja niiden ylläpitäjien päättävissä toimitelmissä helmikuun alussa, ja vastaus on lähetetty ministeriöön helmikuun puolivälissä.

Naisiin ja lapsiin kohdistuva vaino

Olemme viime aikoina joutuneet lukemaan uutisia ”perhetragedioista”, joissa uhreina ovat lähes poikkeuksetta naiset tai lapset. Tuntemattomia tekoja yhteiskunnassamme eivät ole Espoon Sellon Prismän ampumavälikohtauksen kaltaiset tapahtumatkaan. Miksi yhteiskunnassamme ei silti puhuta naisiin kohdistuvasta vainosta ja sen vakavista seurauksista?

Vainon ilmiöt ovat moninaisia, ja teot eivät kosketa useinkaan vain yhtä ihmistä. Vaino voi ulottua naisen lisäksi lapsiin, sukulaisiin ja ystäviin. Useimmiten vainoajana on entinen puoliso. Vaikka vaino voi ilmetä henkisenä väkivaltana – ahdisteluna, pelotteluna ja uhkailuna – se sisältää aina vakavan väkivallan riskin. Teot voivat edetä fyysiseen ja seksuaaliseen väkivaltaan ja jopa hengen riistoon. Vainon uhriksi joutuneet naiset sanoittavat tekoja käsittämättöminä.

Kuulijana herää kysymys, voiko tällaista tapahtua Suomen kaltaisessa tasa-arvoisuutta ja oikeudenmukaisuutta korostavassa valtiossa. Naisten ja turvakotien työntekijöiden kertomat kokemukset osoittavat, että voi tapahtua ja vaino voi kestää vuosia. Vaino rikkoo ihmisoikeuksia ja loukkaa hyvinvointia ja koskemattomuutta.

Vaino luo pelkoa ja avuttomuutta. Se nakertaa henkisesti. Aika ja tila eivät suojaa tai turvaa sen enempää kodissa kuin julkisessa elämänpiirissä. Tekoja luonnehtii ennustamattomuuden ja jatkuvuuden ristiriitaisuus. Siitä syntyy arkea – toimintaa, suhteita ja tunteita – rajaava kokonaisuus, jota uhrin on vaikea pukea sanoiksi ja ulkopuolisten hankala tavoittaa. Puhuttelevaa on se, että vainotuksi tuleminen ei sanoitu naisten kokemuksissa ”oikeaksi väkivallaksi”. Englannin kielessä vainosta käytetään käsitettä stalking. Suomenkielessä vaino käsitteenä luo tietynlaisia mielleyhtymiä. On vaikea ajatella, että vaino koskettaisi

läheistämme, ystäväämme ja naapuria. Kun vaino tulee sanoitetuksi, voi se mahdollistaa kokemuksellisen ulottuvuuden tunnistamisen ja ammattikäytäntöjen kehittämisen.

Uhri voi olla yhteydessä erilaisiin viranomais- ja auttajatahoihin ilman, että elämäntilanteen kokonaisuus tulee tunnistetuksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että uhrin avuntarve ei löydä vastaajaa. Tiedon yhteenkokoamista tukee Suomessa jonkin aikaa käytössä ollut moniammatillinen uhrin riskinarviointi. Se on auttanut puuttumaan osittain vainotapauksiin. Vainoon puuttuminen ja uhrien auttaminen edellyttää oikeus-, sosiaali- ja terveysviranomaisten jaettua toimijuutta. Vainoaminen on kriminalisoitu kymmenessä EU:n maassa, mutta Suomessa ei ole erityistä vainon vastaista lakia. Rikosoikeudellinen puuttuminen edistäisi ilmiön tunnistamista ja ennaltaehkäisyä ja tukisi uhrien avun saamista. Jotta uhrin voitiin saada apua, turvaa ja suojaa ajoissa, on ensisijaista, että vainoilmiö tunnistetaan ja siitä otetaan yhteiskunnallinen vastuu.

Paha koskettaa, mutta sitä tulee voida koskettaa ammattikäytäntöjen lisäksi opetuksessa ja tutkimuksessa.

Merja Laitinen ja Anna Nikupeteri

Teksti pohjautuu tutkimusyhteistyöhön Ensi- ja turvakotien liiton, erityisesti Mikkelin paikallisyhdistys Viola ry:n kanssa.

Ihmisiä ja yliopistoihmisiä

Koiraihmissiä, renessanssi-ihmissiä, käsityöihmissiä, kieli-ihmissiä, jouluihmissiä – kaikenmoista sortin sakkia löytyy. Tämän lukija ei liene voinut välttyä törmäämästä laatuun, jota yliopistoihmiseksi kutsutaan. Kansainvälisiä rinnakkaislajeja ovat ainakin universitetsmänniska ja university people.

Kansainvälisyyttä pidetään usein yliopistoihmiselle leimallisena piirteenä. Yleispätevä lajimääritelmä kuitenkin puuttuu, ja otuksen paikka ihmisyyden taksonomiassa jää häilyväksi. Luonnehdinnat eroavat hätkähdyttävästi riippuen siitä, keneltä kysyy.

Yliopistoihmiseksi itsensä identifioivat mieluusti korostavat monitaitoisuuttaan ja ahkeruuttaan. Yliopistoihminen on melkein kuin Kekkonen. Muistatthän mainion Kekkonen-rockin, jonka mukaan ”Kekkonen hiihtää ja Kekkonen kalastaa, Kekkonen juoksee ja Kekkonen matkustaa”.

Yliopistoihminen tutkii ja opettaa. Suunnittelee työaikansa ja seuraa sitä. Tekee niin matkaesityksensä kuin

matkalaskunsa. Rustaa rahoitushakemuksia tutkimukseen ja muidenkin työllistämiseksi. Raportoi toimistaan tieteen ja taiteen saralla. Kokousta ja keskustele, kehittää ja kehittyy. Yliopistoihminen on uuttera ja rationaalinen.

Samalla yliopistoihminen on vahvasti hengellinen olenno. Hän pelaa työsuunnitelmalottoa ja arpoo tunteja toteumiin. Loitsii tulostimia toimimaan ja manaa luentosalien tekniikkaa. Ei ihme, että yliopistoihmisen palkkaan kuuluu henkiosa.

Yliopistoihminen on myös inhimillinen pelkuri. Hän välttelee ohjelmapäivityksiä, kun tuskin hallitsee vielä edellisiä. Kaihtaa kirjaston palautuskaaseja, jotka uhkaavat tutkimusmateriaalia. Puntaroi epävarmana oman tieteenalansa sijaintia (saatikka sijaitsemattomuutta) painoaloissa, profileissa ja strategioissa. Kammoksuu huhuja seuraavasta nurkan takana lymyvästä uudistuksesta.

Yhtä kaikki useimmat yliopistoihmiset pitävät itseään työteliinä ja tunnollisina. Muiden näkemykset yliopistotyöläisistä eivät sen sijaan aina ole mairittelevia. Mitä esimerkiksi pitäisi päätellä kiinteistönvälittäjän kannustuksesta loma-asunnon hankintaan, koska ”yliopistoihmiset kyllä ehtivät siellä olla”?

Suorasukaisimmat puhuvat jopa todellisuudesta vieraantumisen. ”Oikeaan” työhön hakeutuva saatetaan diskata liiallisen yliopistokokemuksen takia. Yliopistoissa mennään suorastaan pilalle (eikä tällä viitata Lapin yliopistoihmisille valitettavan tuttuun sisäilmaongelmien seurauksiin).

Vähintäänkin yliopistoihmisiä voidaan pitää omalaatuisina. On hassuja titteleitä (dosentti, dekaani), kummia juhlia (publiikki, promotio), hullunkurisia vermeitä (hattuja, miekkoja). Kuulemani perusteella yliopistoihmiset myös esimerkiksi ”syövät salaatteja”. Arvatenkin yliopistoihmisen paras ystävä on toinen yliopistoihminen.

Yliopistoihmiset ovat myös hyväuskoisia hölmöjä – vai miten tulisi suhtautua italialaisen konferenssialustajan lausumaan yliopistoista ”halpatyövoiman pyörittäminä tutkimustulosautomaatteina”. Lantilla saa muka-objektiivista muka-tiedettä talouselämän ja politiikan pyrkimysten selkänöjäksi. Nykyrahoitusmallien valossa väite ei kuulosta Suomessakaan täysin liioitellulta.

Mutta Kekkonen-rockiin vielä. Lyriikka päättyy epäilyksen jyvään: ”mutta miten käy Kekkoselta rock'n roll?”. Miten käy yliopistoihmiseltä rock'n roll? Oikeampi kysymys lienee, pitääkö yliopistoihmisen vielä rokatakin.

Erään jo eläköityneen yliopistoihmisen sanoin: olla ihminen ihmiselle – siinä tavoitetta niin yliopistoihmisille kuin muille. Yliopistoinhimillistä vuotta 2012!

Kirjoittaja on kansainvälisen oikeuden professori.

UNIVERSITY OF LAPLAND
LAPIN YLIOPISTO

Tulevaisuuden asiantuntijoita

Tiede- ja taideyliopisto Rovaniemellä

- Kasvatustieteiden tiedekunta
- Oikeustieteiden tiedekunta
- Taiteiden tiedekunta
- Yhteiskuntatieteiden tiedekunta

Mediakasvatusta, oikeusinformatiikkaa,
sisustus- ja tekstiilimuotoilua,
matkailututkimusta...

**Hakuaika 5.3. – 3.4.2012,
www.yliopistohaku.fi**

Lisätiedot: opinto@ulapland.fi,
040 485 6583

www.ulapland.fi
www.facebook.com/ulapland

UNIVERSITY OF LAPLAND
LAPIN YLIOPISTO

PL 122 • 96101 ROVANIEMI

Sopimus 881414

PROMOOTIO MMXII

30.5.-
2.6.2012

www.ulapland.fi/promootio2012

Lapin yliopiston neljäs promootio järjestetään 31.5.–2.6.2012. Promootio on tarkoitettu kaikille Lapin yliopistossa maisterin tai tohtorin tutkinnon suorittaneille, joiden tutkinto on hyväksytty ennen promootiota. Tervetuloa mukaan! Ilmoittautumiset 20.4.2012 mennessä osoitteessa www.ulapland.fi/promootio.

UNIVERSITY OF LAPLAND
LAPIN YLIOPISTO